

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Urša Manca Stern

Obvladovanje COVID-19 v CUDV Črna in Črni na Koroškem

Diplomsko delo

Črna na Koroškem, 2022

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Urša Manca Stern

Obvladovanje COVID-19 v CUDV Črna in Črni na Koroškem

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Bojana Mesec

Črna na Koroškem, 2022

Zahvala

Najprej bi se rada zahvalila svoji družini, prijateljem in fantu, ki so me podpirali na moji študijski poti, me neprestano vzpodbujali, nudili predloge, motivacijo in napotke v študijskem procesu ter mi stali ob strani.

Iskrena hvala tudi moji mentorici doc. dr. Bojani Mesec za strokovno usmerjanje, nasvete, pomoč pri pisanju diplomske naloge, potrpežljivost in podporo.

Zahvaljujem se tudi vsem zaposlenim v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Črna in prebivalcem občine Črna na Koroškem, ki so bili pripravljeni sodelovati pri izvedbi raziskave.

PODATKI O DIPLOMSKI NALOGI

Ime in priimek: Urša Manca Stern

Naslov naloge: Obvladovanje COVID-19 v CUDV Črna in Črni na Koroškem

Ime in priimek mentorja: doc. dr. Bojana Mesec

Kraj: Črna na Koroškem

Leto: 2022

Ključne besede: covid-19, CUDV, sodelovanje, ukrepanja, ozaveščanje

Povzetek diplomskega dela

V diplomski nalogi se osredotočam na obvladovanje epidemije covida-19 znotraj socialnovarstvene institucije Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna, ki je bil prvi zavod v Sloveniji, ki se je srečal z intenzivnimi okužbami, in skupnosti v Črni na Koroškem, ki je bila razglašena kot ogroženo območje s strani ministra za zdravje. Obvladovanje in preprečevanje okužb s covidom-19 je v institucijah, kot je CUDV, bistveno težje, saj gre za uporabnike s težko, težjo in zmerno motnjo v duševnem in telesnem razvoju.

Diplomska naloga zajema ukrepanja, ključne aktivnosti in delo Štaba Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem, medsebojno sodelovanje med občino, štabom in CUDV ter kako se je lokalno okolje obveščalo in ozaveščalo o ukrepih za zaježitev širjenja okužb.

V empiričnem delu raziskave so opisana teoretska izhodišča in pregled problematike ter zastavljena raziskovalna vprašanja, in sicer: je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno; so se priporočila za preprečevanje in zaježitev okužb glede vzpostavitev rdeče, sive in bele cone v CUDV Črna izkazala kot uspešna oz. učinkovita v boju proti covidu-19; kako je nenadna preselitev/preselitev čez noč vplivala na počutje uporabnikov; kako so se uporabniki in zaposleni spopadali s stiskami v času popolnega zaprtja CUDV; kako so bili uporabniki CUDV Črna, ki so osebe z motnjami v duševnem razvoju, informirani o tem, kaj je covid-19, in o tem, kako preprečevati širjenje okužb v centru; sta Štab Civilne zaščite in Občina Črna na Koroškem bila dovolj vključena v preprečevanje širjenja okužb v CUDV in na območju celotne občine; je država kot ustanoviteljica CUDV Črna s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in uporabnike centra ter jim nudila ustrezno strokovno pomoč; je Občinska uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa covid-19; je Občinska

uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite in CUDV glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljena na morebitni ponovni epidemični val.

Raziskava v diplomskem delu je kvantitativna; podatki so bili zbrani z metodo anketiranja, instrument je bil spletni anketni vprašalnik, izdelan s pomočjo spletnega portala 1KA. V raziskavi je sodelovalo 222 oseb: 167 občanov občine Črna na Koroškem in 55 zaposlenih v CUDV.

INFORMATION ON THE THESIS

Name and surname: Urša Manca Stern

Title of the Graduation Thesis: Managing COVID-19 in CUDV Črna and Črna na Koroškem

Supervisor: prof. Bojana Mesec, Ph. D.

Keywords: Covid-19, CUDV, collaboration, control measures, raising awareness

Graduation Thesis Abstract

My diploma thesis focuses primarily on the control of the Covid-19 virus within the social protection institution of the Center for Training, Work, and Protection of Črna, which was the first institution in Slovenia to meet with intensive infections, and the community in Črna na Koroškem, which has been declared an endangered area by the Minister of Health.

Control and prevention of Covid-19 infections are far more difficult to treat in institutions such as CUDV because they include individuals with severe, and moderate mental and physical problems.

The diploma thesis discusses the actions, major activities, and operations of the Civil Protection Headquarters in the municipality of Črna na Koroškem, mutual collaboration between the municipality, Civil Protection Headquarters, and CUDV, and how the local environment was educated about infection-control measures.

There are theoretical beginning points and overview of the issue in the empirical section of my study, and research problems that interest me are as follows: was the action of CUDV Črna na Koroškem, which closed the Center on 6 March 2020, ie before the declaration of the epidemic, and prevented external contacts with users, appropriate; recommendations for prevention and containment have been obtained regarding the establishment of a red, gray and white zone in CUDV Črna proved to be successful or effective in combating Covid-19; how sudden relocation / overnight relocation affected users' well-being; how users and employees coped with distress during the complete closure of CUDV; how users of CUDV Črna, who are people with intellectual disabilities, were informed about what Covid-19 is and how to prevent the spread of disease in the Center; were the Civil Protection Headquarters in the municipality of Črna na Koroškem involved in preventing the spread of CUDV in the entire municipality; has the state, as the founder of CUDV Črna, with its actions, quickly provided adequate protective equipment for the employees and users of the Center and provided them with appropriate professional

assistance; is the municipal administration of the municipality of Črna na Koroškem together with the Civil Protection Headquarters and CUDV according to the experience in the municipality, acquired knowledge, qualified for a possible re-epidemic wave.

The research in the diploma is quantitative, the data was collected using the survey method, and the instrument was an online survey questionnaire, created with the help of the web portal IKA. 222 people participated in the research - 167 citizens of the municipality of Črna na Koroškem and 55 employees of CUDV.

Kazalo vsebine

1	TEORETIČNI UVOD	10
1.1	Osebe s posebnimi potrebami	10
1.2	Osebe z motnjo v duševnem razvoju	10
1.3	Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem	11
1.4	Covid-19	12
1.5	Pojma epidemija in pandemija	13
1.6	Delovanje CUDV med epidemijo	13
1.7	Metode dela z uporabniki v CUDV v času epidemije	16
1.8	Stiske uporabnikov in zaposlenih v CUDV v času epidemije	18
1.9	Izvajanje aktivnosti štaba civilne zaščite v občini Črna na Koroškem v času epidemije	20
1.10	Obveščanje javnosti	21
1.11	Opis občine Črna na Koroškem	22
1.12	Razglasitev območja Črne na Koroškem za ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni covid-19	23
2	FORMULACIJA PROBLEMA	24
2.1	Raziskovalna vprašanja	25
2.2	Hipoteze	26
3	NAČRT METODOLOGIJE	27
3.1	Vrsta raziskave	27
3.2	Spremenljivke	27
3.3	Raziskovalni instrumenti in viri podatkov	30
3.4	Populacija in vzorčenje	30
3.5	Zbiranje podatkov	30
3.6	Obdelava in analiza podatkov	31
4	REZULTATI	32
4.1	Anketni vprašalnik A – Obvladovanje covid-19 v občini Črna na Koroškem	32

4.2	Anketni vprašalnik B – Obvladovanje covida-19 v CUDV Črna na Koroškem.....	36
4.3	Preverjanje hipotez	44
5	RAZPRAVA IN SKLEPI.....	46
6	PREDLOGI.....	48
7	VIRI IN LITERATURA	49
8	PRILOGE.....	52
8.1	Anketni vprašalnik A – Obvladovanje covida-19 v občini Črna na Koroškem.....	52
8.2	Anketni vprašalnik B – Obvladovanje covida-19 v CUDV Črna na Koroškem.....	54
8.3	Kvantitativni podatki, uporabljeni v raziskavi.....	56

Kazalo tabel

Tabela 1: Spremenljivke, indikatorji, modalitete	27
--	----

Kazalo grafov

Graf 1: Spol anketiranih občanov.....	32
Graf 2: Vrsta izobrazbe anketiranih občanov	32
Graf 3: Mnenje občanov o ustreznosti ukrepanja CUDV Črna na Koroškem	33
Graf 4: Vključenost CZ in Občine Črna na Koroškem	34
Graf 5: Strinjanje občanov s trditvami	35
Graf 6: Pripravljenost občinske uprave in CZ na morebitni ponovni epidemični val	36
Graf 7: Spol anketirancev v CUDV Črna na Koroškem	36
Graf 8: Vrsta izobrazbe pri zaposlenih v CUDV Črna na Koroškem	37
Graf 9: Mnenje zaposlenih o ustreznosti ukrepanja CUDV Črna na Koroškem.....	38
Graf 10: Vpliv nenadne preselitve na uporabnike ter spopadanje s stiskami med uporabniki in zaposlenimi v CUDV Črna na Koroškem	39
Graf 11: Strinjanje zaposlenih v CUDV Črna na Koroškem s trditvami	42
Graf 12: Pripravljenost CUDV Črna na Koroškem na ponovni epidemični val	43

1 TEORETIČNI UVOD

1.1 Osebe s posebnimi potrebami

V poklicu socialnega dela uporabljamo jezik opolnomočenja, ki ne diskriminira, zato namesto izraza »invalid« uporabljamo ljudje z ovirami. Oviranost je ena najresnejših skrbi sodobne družbe, saj je stigmatizacija teh posameznikov prispevala k vzpostavitvi pristranskosti in predsodkov, ki jih postavljajo v slabši položaj v primerjavi z drugimi, ki nimajo takšnih težav. Ovire delimo na fizične, senzorne (povezane s čuti), intelektualne (motnje v duševnem razvoju), ovire v duševnem zdravju, dolgotrajne bolezni in kronične bolezni. V kategorijo intelektualnih ovir spadajo tudi ljudje s posebnimi potrebami.

Ljudje se med sabo razlikujemo po fizičnih, psihičnih in intelektualnih značilnostih. Za vsako izmed teh skupin značilnosti velja, da ima določene prepoznavne lastnosti. V prav vsaki skupini pa najdemo značilnosti, ki se razlikujejo od povprečja. Kadar neka značilnost izstopa od tipičnih značilnosti, govorimo o posebnih potrebah in posameznike, ki izkazujejo te značilnosti, imenujemo osebe s posebnimi potrebami. (Feregotto idr., 2010, str. 20)

Osebe s posebnimi potrebami so osebe, ki imajo zaradi fizičnih, funkcionalnih in osebnostnih okvar in primanjkljajev ter zaradi razvojnih zaostankov ali neugodnih socialnih in materialnih pogojev za nemoten psihofizični razvoj težave pri zaznavanju, razumevanju, odzivanju na dražljaje, gibanju, sproščanju in komuniciranju z okoljem. (Bratož, 2004, str. 12)

1.2 Osebe z motnjo v duševnem razvoju

Duševna nerazvitost ali manjrazvitost nastane pretežno zaradi genetskih sprememb, motenj ali okvar možganovine med nosečnostjo in ob porodih, lahko pa tudi kot posledica poporodnih motenj v obdobju prvih treh let življenja otroka. (Mrevlje, 2009, str. 280)

»Oseba z motnjo v duševnem razvoju je torej oseba, ki pri testiranju doseže rezultat, ki bistveno odstopa v podpovprečje na vsaj dveh od naslednjih področij adaptivnega vedenja: komunikacija, skrb za samega sebe, domača opravila, najdenje v okolju, funkcionalno akademsko znanje, samousmerjanje, zdravje in varnost, prosti čas, delo in zaposlitev, socialno interpersonalna sposobnost.« (Lačen, 2001, str. 12)

Kljub motnji v duševnem razvoju so uporabniki vseeno sposobni opravljati določena dela, kar izvajajo v Varstveno-delovnih centrih (VDC) na različnih lokacijah. V VDC-jih skrbijo za vrtove, zelišča, šivajo, izdelujejo voščilnice in izdelke iz odpadnega materiala. Različne izdelke potem prodajajo. (Kvasnik, 2017, str. 46)

Poleg zaposlenih v CUDV imajo ključno vlogo pri razvoju oseb z motnjami v duševnem razvoju tudi starši teh otrok: »Starši morajo imeti bistveno in edinstveno znanje o potrebah svojih otrok. Razvijati morajo odnos na podlagi medsebojnega zaupanja in spoštovanja, ki je temelj partnerstva med zdravniki in starši/skrbniki. Starši otrok z motnjami v duševnem razvoju, morajo upoštevati napotke vseh, ki delajo z njihovimi otroki.« (Dukes in Smith, 2007, str. 61)

1.3 Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem

Povzela in predstavila bom CUDV Črna na Koroškem – kdo je vanj vključen, kakšni so cilji in dejavnosti institucije, ki skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju. Po *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ, 2015) izraz *motnja* pomeni 'pojav, ki ni usklajen s pravilnim, normalnim delovanjem organizma', kar je značilno tudi za uporabnike v CUDV.

CUDV Črna je socialnovarstveni zavod, ki je bil ustanovljen leta 1968. Vanj so vključeni otroci, mladostniki in odrasli z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju ter dodatnimi motnjami. V centru izvajajo tri oblike dejavnosti: skrbijo za uporabnike do 26. leta starosti, za domsko varstvo odraslih ter za zaposlitev in varstvo pod posebnimi pogoji. V CUDV je vključenih 296 uporabnikov, zaposlenih pa je 260. (Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna, b. d.)

Cilji institucije so: spodbujati razvoj uporabnikov na zaznavnem, gibalnem, čustvenem, miselnem, govornem in socialnem področju; navajati, da skrbijo za zdravje in samostojnost; zmanjševati ali preprečevati neprimerne oblike vedenja; podajati osnovna znanja in spretnosti. Cilji in nameni programov pa so, da uporabnikom zagotovijo izobraževanje, usposabljanje, zaposlitev, varstvo, vodenje, zdravstveno oskrbo in nego, psihološko in socialno obravnavo oseb z motnjami v duševnem razvoju, razselitev centralne zgradbe in sledenje trendom deinstitutionalizacije, kakovostno izvajanje vseh storitev in programov ter razvijanje kulture ustanove. (Ustni vir: Mihaela Pačnik, socialna delavka v CUDV)

Število odraslih z motnjo v duševnem razvoju zaradi vedno daljše življenjske dobe v sodobnem svetu narašča, zato je vedno več potreb in želja po samostojnem bivanju tudi pri njih. Bivanje odraslih oseb z motnjo v duševnem razvoju naj bi bilo, kolikor je le mogoče, podobno bivanju večine odraslih ljudi. (Križaj, 2006, str. 43)

Tudi veliko uporabnikov CUDV Črna na Koroškem v okviru svojih sposobnostih biva v bivalnih enotah ali stanovanjih.

V centru imajo poleg zdravstvene in socialne oskrbe za uporabnike na voljo tudi:

- športne aktivnosti,
- kulturna društva,
- izlete, piknike,
- prireditve ob raznih praznikih,
- praznovanje rojstnih dni,
- prostovoljna dela,
- družabne prireditve,
- razna letovanja. (Ustni vir: Mihaela Pačnik, socialna delavka v centru)

1.4 Covid-19

V poglavju bo opisano, kaj je covid-19, ki je povzročil globalno epidemijo oziroma pandemijo. Kljub temu da gre za teorijo z zdravstvenega vidika, so to ključne informacije, ki pripomorejo k boljšemu razumevanju svetovne krize, ki je vsem spremenila življenje.

V mestu Wuhan, v provinci Hubei na Kitajskem, se je decembra 2019 pojavilo več primerov atipične pljučnice, pri katerih so izključili običajne povzročitelje respiratornih okužb in pljučnic. Potrdili so, da okužbe povzroča novi koronavirus, ki so ga poimenovali virus hudega akutnega respiratornega sindroma 2 (SARS-CoV-2), bolezen, ki jo povzroča, pa koronavirusna bolezen 2019 ali covid-19. Virus se je v relativno kratkem času razširil po vsem svetu, zaradi česar je Svetovna zdravstvena organizacija 11. marca 2020 razglasila pandemijo. Do 1. junija 2020 so potrdili več kot šest milijonov okužb in več kot 370.000 smrtnih primerov v več kot 200 državah po svetu. Bolezen covid-19 je prizadela tudi Slovenijo, tako neposredno zaradi obolelih kot tudi posredno zaradi številnih ukrepov (samo)izolacije in karantene, ki so imeli velik vpliv na vseh ravneh življenja. Do 1. junija 2020 so v Sloveniji potrdili 1473 primerov

okužb s SARS-CoV-2 in 108 smrtnih primerov zaradi bolezni covid-19. (Tomašič, 2020, str. 107)

1.5 Pojma epidemija in pandemija

Bercko (2020) razlaga, da besedi epidemija in pandemija izvirata iz grščine. Beseda epidemija je sestavljena iz predpone *epi-*, ki pomeni 'na', in besede *demos*, ki pomeni 'ljudje'. Ko torej govorimo o epidemiji, mislimo na nenaden izbruh in širjenje nalezljive bolezni med ljudmi. Predpona *pan-* v besedi pandemija pomeni 'vse', iz česar si lahko razlagamo, da je pandemija nalezljiva bolezen, ki je nevarna za vse – za celotno svetovno prebivalstvo.

Epidemijo opredeljujemo kot nenaden izbruh bolezni, ki se pojavi na nekem geografskem območju in prizadene ekstremno visok delež prebivalstva. Gre torej za dogodek, v katerem se bolezen aktivno in neobičajno hitro širi. V primerjavi z epidemijo pa se pandemija nanaša na geografsko širjenje in se uporablja za opis nalezljivih bolezni, ki prizadenejo več držav, celin ali celo ves svet. (Torrey, 2020)

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) pravi, da gre pri pandemiji za širjenje nove nalezljive bolezni na svetovni ravni. Pandemija je torej epidemija, ki se je razširila po več državah in celinah. Razlika med epidemijo in pandemijo ni v resnosti bolezni, temveč v stopnji, do katere se je bolezen razširila. (Joy Stanborough, 2020)

1.6 Delovanje CUDV med epidemijo

CUDV so zaprli za zunanje stike že pred razglasitvijo epidemije, in sicer 6. 3. 2020. Osnovni namen zaprtja institucije je bil preprečiti kontakt z zunanjim okoljem in zmanjšati prenos okužb. Zaposleni v centru so se takoj lotili protokola za preprečevanje prenosa okužb – formirali so krizni tim, ki se je sestajal vsak dan, ustvarili strateški načrt s civilno zaščito, spremljali ukrepe po celotni državi ter pridobivali navodila s strani ministrstva in Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). Delo na začetku razglašene epidemije je bilo usmerjeno predvsem v usklajevanje načrtov zaščite in reševanja, pregled danih razmer, preverjanje dobavnih verig in zalog v živilskih trgovinah, rezerviranje in nakupovanje zaščitne opreme. Prvi ukrepi, ki so jih sprejeli v centru, so bili: prekinitev dejavnosti – zaprtje delavnic Varstveno-delovnega centra; povezali so se s svojci uporabnikov, da so lahko odšli domov (20

uporabnikov je ostalo v domačem okolju, doma pa so ostajali tudi uporabniki iz dnevnih oblik, saj so delavnice in vzgojna izobraževanja potekala na daljavo – prek Zooma). (Ustni vir: Dalja Pečovnik, direktorica CUDV Črna)

Velik poudarek so dajali na zdravje zaposlenih, ki so skrbno načrtovali gibanje v domačem okolju in z upoštevanjem preventivnih ukrepov kar se da uspešno preprečili vnos virusa v institucijo.

Vodilo jih je predvsem zavedanje, da bi širjenje okužb v prenatrpani socialnovarstveni instituciji, kot je CUDV Črna, lahko povzročilo veliko tveganje ne le za center, temveč tudi za celotno lokalno okolje.

Vodstvo centra je omejilo obiske svojcev od marca do maja 2020. Na splošno okužb takrat ni bilo, okrepili pa so se z osebno varovalno opremo, ki je bila donacija občine. Zaposleni v centru so vzpostavili prilagojene aktivnosti znotraj institucije po različnih enotah in skupinah. Uporabniki so dobili ogromno psihološke podpore s strani strokovnih delavcev in psihiatrov ter dnevno ostajali v stiku s svojci prek Zooma ali Skypa. V mesecu maju je center vzpostavil prilagojene oblike obiskov, da bi čim bolj zamejili prenašanje okužb. (Dokumentacija CUDV o covidnih razmerah, 2020)

V mesecu juniju se je institucija ponovno odprla, uporabniki so lahko prihajali v center in se vračali domov. V primeru rizičnega stika so morali uporabniki opraviti PCR-test v skladu z navodili NIJZ in se izolirati, da se je lahko spremljalo njihovo zdravstveno stanje. Vodstvo centra in zaposleni so dajali velik poudarek na razkuževanje (po celotni instituciji so nameščeni razkuževalniki z obvestilom), redno prezračevanje prostorov, higieno na najvišjem nivoju, upoštevanje socialne distance, merjenje telesne temperature ne le pri uporabnikih, temveč tudi pri zaposlenih. Organizirali so izobraževanja o uporabi zaščitne opreme za zaposlene, uporabnikom pa so omogočili vsa potrebna navodila v lahko berljivih oblikah. (Dokumentacija CUDV o covidnih razmerah, 2020)

Nošenje mask je bilo obvezno in zaradi pomanjkanja zaščitne opreme so šivilje v CUDV samoiniciativno priskočile na pomoč in poskrbele za tekstilne maske za večkratno uporabo, ki so se razdelile v instituciji in občanom Črne na Koroškem. Občanom je bilo skupno razdeljenih okoli 1200 pralnih mask in okoli 400 mask za večkratno uporabo. V mesecu aprilu so s Kitajske (iz pobratenega mesta Harbin) prejeli večjo pošiljko medicinske zaščitne opreme (zaščitne kombinezone in zaščitna očala). Situacija s pomanjkanjem zaščitne opreme se je reševala predvsem na lokalnem nivoju, saj se država kot ustanoviteljica CUDV Črna ni dovolj hitro odzvala in poskrbela za potrebno zaščitno opremo in strokovno pomoč zaposlenim.

Na splošno se je CUDV v skladu z možnostmi vseskozi držal ukrepov, bil ves čas na vezi s civilno zaščito, sodeloval s koordinatorji ministra za zdravje, dodeljenimi Koroški regiji, in prostovoljnimi gasilskim društvom v Črni ter iskal možnosti za zunanje cone v primeru izselitev zaradi presežka kapacitete centra. Da se je sprostila prenatrpanost, se je že na samem začetku skupina varovancev preselila v enoto v Topli, kjer so lahko bili ves čas epidemije v naravi in imeli boljše kakovost življenja. Ker je bil CUDV Črna prvi zavod v Sloveniji, ki se je srečal z intenzivnimi okužbami, so s tem pridobili novo znanje in izkušnje za krizne primere, kot je epidemija.

V prvem valu izbruha virusa ni bilo okužb, v drugem pa je bilo znotraj centra okuženih 180 – od tega je bilo 130 zaposlenih. Večina teh infekcij je potekala v lažji obliki, nekatere tudi v težji. Do velikega števila rizičnih kontaktov je prihajalo predvsem med zaposlenimi, nekaj pa jih je zaradi preobremenjenosti odhajalo v bolniški stalež. Zaradi teh razlogov se je vodstvo centra s sorodnimi zavodi dogovorilo za pomoč s kadrom, Črna na Koroškem pa je bila razglašena za ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni covid-19. Ob razglasitvi ogroženega območja so se za preprečevanje in zaježitev okužb vzpostavile tudi rdeča (v mežiškem centru obšolskih dejavnosti), siva (v Hotelu Črna) in bela cona, da so z razbremenitvijo centralne stavbe lažje nadzorovali situacijo in okužbo čim bolj izkoreninili. (Povzeto iz dokumentacije CUDV Črna na Koroškem o covidnih razmerah)

1.7 Metode dela z uporabniki v CUDV v času epidemije

Učenci do 26. leta starosti so praviloma vključeni v Posebni program vzgoje in izobraževanja, kjer učitelji/vzgojitelji sledijo letnemu učnemu načrtu, ki jim je osnova za načrtovanje dnevne priprave dela učitelja. V teh so opredeljene eksplicitne metode in oblike dela za vsako učno uro oz. občasno celo za vsakega učenca posebej. Omenjeno izhaja iz posebnih potreb učencev/uporabnikov, njihovih zmožnosti, predznanja in interesov.

Vsi zaposleni v CUDV stremijo k timskemu pristopu. Za vsakega učenca oz. uporabnika je izdelan individualiziran program (na VIZ) oz. individualni program (uporabniki po 26. letu starosti), v katerem so timsko določeni cilji po predpisanih področjih. Izvajata se tudi vmesna evalvacija in zaključna evalvacija ob zaključku šolskega oz. koledarskega leta. (Ustni vir: Dalja Pečovnik, direktorica CUDV)

Pri vsakodnevnem delu se v osnovi poslužujejo individualizacije in diferenciacije. Kjer so pri učencu prisotne čustvene in vedenjske motnje, se pogosto uporabljajo metoda razgovora, individualne oblike dela ali delo v paru oz. dvojicah. V primeru reševanja skupinskih težav uporabljajo metodo pogovora, vodene diskusije.

Pri uvajanju nove snovi je prisotna metoda razlage. Težja kot je oblika motnje, ki je prisotna pri učencu oz. uporabniku, bolj konkretno metodo je treba uporabiti. Tako pri uporabnikih, ki imajo najtežje motnje, delajo z uporabo slik, fotografij, aplikatov (najprej fotografije konkretnih predmetov, potem postopno prehajanje na simbolni nivo).

Za lažje vživljanje v druge pri socialnih igrarh pogosto uporabljajo igre vlog.

Zaradi zelo specifičnih posebnih potreb je naloga zaposlenega, da zna in zmore oceniti primerno metodo in obliko dela in jo uspešno aplicira v praksi.

Pri starejših uporabnikih spodbujajo ohranjanje pridobljenega znanja, veščin in spretnosti (vidik vseživljenjskega učenja); pri ohranjanju psihofizičnega stanja in počutja ter vzdrževanju degenerativnih težav in sprememb, ki jih povzroča staranje, za uporabnike zagotavljajo zdravstveno nego in rehabilitacijo z vključevanjem zdravstvenega kadra (delovni terapevt, fizioterapevt).

Pri uporabnikih vseh starosti je zelo pomembno vključevanje v ožje in širše okolje, s ciljem oblikovati bolj kakovostno življenje uporabnikov, stremeti k razvoju inkluzivne družbe in socialne vključenosti oseb z motnjami v duševnem in gibalnem razvoju izven institucije. (Ustni vir: Dalja Pečovnik, direktorica CUDV Črna)

Metode dela so v času covida-19 prilagajali trenutnim situacijam. Uporabniki so se morali zaradi okužb seliti na različne lokacije, kjer so imeli vzpostavljene rdeče in sive cone, kot so narekovala navodila stroke. Uporabnike so o posebnostih sproti informirali na prilagojen način in jim pripravljali različna navodila v lahko berljivih oblikah. Preselitve so imele na uporabnike tudi pozitiven učinek, saj jim je sprememba okolja na nek način ustrezala, ker so bili v tistem obdobju socialnovarstveni zavodi zaradi epidemije zaprti.

V času bolezni so uporabnike bodrili, se z njimi veliko pogovarjali, vzpostavljali stike s svojci prek različnih medijev (Zoom, Skype, telefon, Facebook, Messenger ...); prek spletne strani in Facebook strani so svojce ažurno obveščali o različnih aktivnostih in ukrepih. Obiske svojcev so zagotavljali v zunanjih prostorih, odhodi v domače okolje pa so bili v času okužb omejeni. (Ustni vir: Dalja Pečovnik, direktorica CUDV Črna)

1.8 Stiske uporabnikov in zaposlenih v CUDV v času epidemije

Stres, povezan s strahom pred boleznijo, socialno distanciranje in karantensko vzpostavljeni ukrepi lahko vplivajo na duševno zdravje nekaterih posameznikov. (Pfefferbaum in North, 2020) Še posebej lahko vpliva na duševno zdravje ljudi z motnjami v duševnem in gibalnem razvoju – v nekaterih primerih mogoče z večjimi posledicami, saj lahko karantene in ukrepi sprožijo problematična vedenja. Med izrednimi okoliščinami, kot je popolno ali delno zaprtje javnega življenja (»lockdown«), je bilo mogoče opaziti povečano tesnobo in paranojo.

Samoizoliranje in socialno distanciranje lahko posameznikom z motnjami v duševnem in gibalnem razvoju povečata raven stresa zaradi spremembe navad. Postanejo lahko preveč osredotočeni in glede na količino informacij v zvezi s covidom-19 v medijih posledično preobremenjeni. Vsi ti dejavniki lahko povečajo njihovo raven tesnobe in paranoičnega razmišljanja, kar povzroča težave v njihovem vedenju in tako še dodatno zmanjšuje sposobnost uresničevanja socialnega distanciranja in upoštevanja ukrepov. (Courtenay in Perera, 2020)

Največje stiske je pri uporabnikih CUDV povzročalo obdobje, ko niso mogli redno odhajati v domače okolje, saj so bila tveganja za prenos okužb prevelika. Vendar pa so nekateri ostajali v domačem okolju tudi dlje časa, če so se svojci tako odločili in je obstajala takšna možnost.

Z uporabniki, ki so bili vključeni v dnevne oblike Posebnega programa vzgoje in izobraževanja in Programa vodenja, varstva in zaposlitve, so delali na daljavo (delavnice pod posebnimi pogoji so bile v času epidemije zaprte), občasno pa so strokovni delavci individualno obravnavo opravili na domu. Na dom so jim dostavljali materiale za kooperantska dela, razgovore pa opravljali prek aplikacije Zoom, telefona ipd. Individualno so jih spremljali na sprehode in podobno, da so v najtežjih trenutkih vsaj nekoliko razbremenili njihove starše. (Ustni vir: Dalja Pečovnik, direktorica CUDV)

Pravila in ukrepi NIJZ so bili strogi že do splošne populacije, kaj šele do rizičnih skupin posameznikov, ki živijo v socialnovarstvenih institucijah, kot je CUDV. Zaradi strahu pred virusom in omejenim načinom življenja so bili uporabniki pod velikim stresom. Ogromno zbežanosti je prineslo to, da so po televiziji ves čas slišali najrazličnejše informacije o virusu, da se niso mogli družiti z ostalimi stanovalci CUDV in hoditi po domačem okolju. Pomanjkanje socialnih mrež in druženja ima na posameznika že na splošno slab vpliv, saj lahko privede do različnih težav v duševnem zdravju, kot sta npr. tesnoba ali depresija. V dlje časa trajajočih izrednih in negotovih situacijah, kot je epidemija, se običajno doživljanje

stresa poveča, lahko pa pride tudi do trenutne prilagoditve, posebno če stresorji ostajajo na podobni, čeprav višji ravni ali se višajo postopoma. Pandemska izčrpanost je pričakovan in naraven odziv ljudi na dolgotrajno javnozdravstveno krizo, ki bistveno posega v vsakdan posameznika. Pojavi se postopoma in nanjo vplivajo čustva, izkušnje in stališča. Je odziv na dolgotrajno in nerazrešeno stisko v življenju ljudi. Resnost in obseg pandemije covida-19 in uvajanje strogih ukrepov za preprečevanje in omejevanje prenosa okužbe imajo zelo velik vpliv na vsakdanje življenje vseh ljudi, tudi tistih, ki jih virus ni neposredno prizadel. Sčasoma pri ljudeh pride do izčrpanosti kompenzacijskih mehanizmov za obvladovanje krizne situacije in s tem do pomanjkanja motivacije za upoštevanje priporočenih samozaščitnih vedenj, kar ogroža uspešnost ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 med prebivalstvom. (NIJZ, 2021)

Zaposleni so svoje delo ves čas prilagajali razmeram v državi, spoštovali pravila stroke in navodila Vlade Republike Slovenije in Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter uporabljali vso potrebno osebno varovalno opremo. Njihov delovni čas se je močno spremenil, saj je bila na eni strani potrebna 100-odstotna prisotnost in pokritost na različnih lokacijah, kjer so bile vzpostavljene rdeča, siva in bela cona, na drugi strani pa je bil vseskozi velik odstotek zaposlenih bolniško odsoten zaradi množičnih okužb, ki so se kljub varovalni opremi zaradi narave dela širile tudi med zaposlenimi. (Dokumentacija CUDV Črna o covidnih razmerah, 2020)

Zaposleni so bili postavljeni pred velik izziv in odgovornost: ohranjati zdravje in dobro počutje uporabnikov, ranljive skupine, kjer je bilo izjemno težko predvideti potek dogodkov. Zaradi medsebojne povezanosti in spoštovanja navodil, tako zaposlenih kot tudi uporabnikov, so vsemu navkljub epidemijo covida-19 uspešno premagali.

1.9 Izvajanje aktivnosti štaba civilne zaščite v občini Črna na Koroškem v času epidemije

Aktivnosti štaba civilne zaščite v občini Črna na Koroškem so se začele izvajati ob prvem sklicu kriznega sestanka, in sicer 12. 3. 2020. Na tem sestanku so bili prisotni:

- županja,
- poveljnik OŠ CZ,
- namestnik poveljnika OŠ CZ,
- pomočnik poveljnika OŠ CZ za tehnično reševanje in poveljnik PGD Črna na Kor.,
- pomočnik poveljnika OŠ CZ za požarno varnost,
- pomočnik poveljnika OŠ CZ za prvo pomoč,
- direktorica CUDV,
- ravnateljica OŠ Črna na Koroškem,
- pomočnica ravnateljice za Vrtec Črna na Koroškem,
- tajnica občinske uprave,
- članica OŠ CZ in vodja režijskega obrata občine,
- skrbnica za ZiR na občini,
- član OŠ CZ in delavec režijskega obrata občine. (Dokumentacija Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem o covidnih razmerah, 2020)

Udeleženci sestanka so se seznanili z nastalo situacijo in se dogovorili za ukrepe, ki so jih že začeli izvajati oziroma jih bodo izvajali zaradi preprečevanja širjenja okužb s covidom-19. Štab civilne zaščite je pregledal regijski in državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije zaradi nalezljivih bolezni. Opravili so inventuro zaščitne opreme na občini in pri prostovoljnem gasilskem društvu v Črni – zaradi pomanjkanja zaščitne opreme so morali zaščitno opremo in razkužila takoj pričeti naročevati pri različnih dobaviteljih. Za socialno šibke družine so zagotovili naročilnice v trgovinah in skupaj s koordinatorko projekta »Starejši za starejše« izdelali analizo potreb za oskrbo starejših občanov.

Aktivirali so 24-urno telefonsko številko, ki je bila namenjena občanom za oskrbo s hrano, zdravili ali nujne prevoze do zdravnika. Vsakodnevno so preverjali stanje v CUDV Črna, osnovni šoli in vrtcu. (Ustni vir: Matej Kramberger, namestnik poveljnika Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem)

Zaradi pomanjkanja zaščitnih mask in razkužil v CUDV je štab civilne zaščite namenil največjo pozornost dobavi zaščitnih sredstev CUDV, kjer so najbolj ranljive skupine in kjer je bila največja možnost širjenja okužb. Ker ni bilo dovolj zaščitnih sredstev, so se šivilje v CUDV organizirale in pričele s šivanjem pralnih mask tako za zaposlene v centru kot tudi za občane Črne. Maske so potem delili v trgovinah, lekarni in sprejemni pisarni občine ter jih nosili na domove. Zaščitno opremo so razdeljevali člani štaba civilne zaščite, gasilci prostovoljnega gasilskega društva in županja osebno.

1.10 Obveščanje javnosti

Občinska uprava Občine Črna na Koroškem je v času pandemije covida-19 v sodelovanju s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem prebivalce dnevno obveščala o širjenju virusa.

Občane so vseskozi opozarjali na velik pomen upoštevanja ukrepov za preprečevanje in obvladovanje epidemije prek Facebook profila Črna na Koroškem in spletne strani občine na podlagi spremljanja dnevnih obvestil po elektronski pošti Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje – izpostava Slovenj Gradec, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Vlade Republike Slovenije ter drugih organizacij in društev, povezanih z obvladovanjem epidemije covida-19.

Poleg obveščanja krajanov o vseh pomembnih informacijah v zvezi z epidemijo so se prek aktualnih telefonskih števil in Facebook profila Občine Črna na Koroškem seznanili z zahtevami krajanov po zaščitni opremi – maskah, ki so jih nato razdelili v vsa gospodinjstva.

Na vseh objektih in oglasnih deskah so bili izobešeni letaki z navodili in kontaktnimi podatki občine. Za vprašanja občanov o epidemiji covida-19 so bili na voljo na treh telefonskih številkah, ki so bile dosegljive 24 ur na dan. Na aktualnih telefonskih številkah so prejeli tudi klice stanovalcev, ki so potrebovali pomoč pri nakupu živil in prevzemu zdravil v lekarni. (Ustni vir: Matej Kramberger, namestnik poveljnika Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem)

Vse potrebe občanov so posredovali županji in namestniku poveljnika Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem, ki sta skupaj s člani civilne zaščite, člani prostovoljnega gasilskega društva v Črni in prostovoljci poskrbela za njihovo oskrbo.

Županja je ves čas pandemije in epidemije sodelovala z mediji in tudi prek njih občane informirala o stanju v občini. Namestnik predsednika štaba CZ, poveljnik gasilcev in županja

so za svoje delo prejeli spominski znak za požrtvovalnost pri izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja epidemije nalezljive bolezni covid-19, ki jim ga je podelila Vlada RS. (Povzeto iz dokumentacije Štaba Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem o covidnih razmerah)

1.11 Opis občine Črna na Koroškem

Črna na Koroškem je slikovita vasica, vpeta med planine in gore. Njena površina je 156 km², število prebivalcev pa je okrog 3200. Kraj Črna je bil prvič omenjen že daleč v preteklosti, in sicer leta 1137, v zvezkih dunajske umetnostne topografije. Mnenja o tem, zakaj ime Črna, so različna. Nekateri pravijo, da ime izhaja iz temnega iglastega gozda, saj je tu črn les, kot mu pravijo domačini. Drugi so mnenja, da je ime nastalo zaradi temne barve dna reke Meže, potoka Bistre in Javorskega potoka. Sredi Črne pa je še vedno skala oz. čer, zato je ena izmed razlag tudi, da izhaja ime iz besede »černa«. (Občina Črna na Koroškem, b. d.)

Vse do 18. stoletja so Črno imeli v lasti grofje Thurni. Iz začetka 17. stoletja so znani prvi zapiski o fužinarstvu, ko se je v Črno naselil fužinar Melhoir Puc, ki je v vas prinesel svoji koncesiji za dve talilni peči. Pri razvoju Črne je igralo pomembno vlogo tudi nekaj več kot stoletno obratovanje železarne in več kot 350-letno rudarjenje. Zaradi povečane rudarske proizvodnje je bila že na začetku 20. stoletja opazna ponovna rast Črne, naselja in prebivalcev, v obdobju po drugi svetovni vojni pa se je močno povečala tudi zaradi priključitve nekdanjega samostojnega naselja Pristava in na novo zgrajene soseske Rudarjevo. Zato je Črna v današnji občini Črna na Koroškem največje naselje s trškim značajem. (Makarovič, 2013, str. 3)

Črna na Koroškem leži na nadmorski višini 575 metrov ob reki Meži in Javorskem potoku. Staro jedro Črne leži ob križišču ceste, ki pripelje po Mežiški dolini in se razcepi levo proti Šoštanju in desno proti Koprivni. (Občina Črna na Koroškem, b. d.)

1.12 Razglasitev območja Črne na Koroškem za ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni covid-19

Minister za zdravje Tomaž Gantar in minister za delo Janez Cigler Kralj sta v sklopu vladnega obiska Koroške regije obiskala Črno na Koroškem in tamkajšnji Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem. Zaradi visokega števila okužb v CUDV je minister za zdravje dan prej na podlagi četrtega odstavka 7. člena Zakona o nalezljivih boleznih izdal odredbo o razglasitvi celotne občine za ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni covid-19 (Odredba o razglasitvi območja Črne na Koroškem kot ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni COVID-19, 2020). Za okuženo območje velja območje, na katerem je ugotovljen eden ali več virov okužbe in na katerem so možnosti za njeno širjenje, ali območje, na katero se lahko prenese nalezljiva bolezen z okuženega območja in na katerem so možnosti za širjenje okužbe.

Odredba, ki zaradi nalezljive bolezni covid-19 razglša Črno na Koroškem za ogroženo območje (Odredba o razglasitvi območja Črne na Koroškem kot ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni COVID-19, 2020), je bila sprejeta 6. 10. 2020, veljati pa je začela 7. 10. 2020. Razglasitev občine Črna na Koroškem za ogroženo območje je bil po mnenju ministra za zdravje nujen ukrep, saj je bila že nekaj dni v slovenskem vrhu po deležu aktivno okuženega prebivalstva. Največ okužb je bilo zaznanih v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem, kjer je število potrjeno okuženih s covidom-19 med zaposlenimi, uporabniki in prostovoljci preseglo sto (79 okužb je bilo pri varovancih, 29 pri zaposlenih – od tega so bile tri prostovoljke).

Vsebina odloka, ki je bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, je omogočila, da sta Občina Črna na Koroškem oziroma CUDV Črna na Koroškem dobila strokovno pomoč, kadrovske okrepitve iz ostalih podobnih socialnovarstvenih zavodov in potrebno zaščitno opremo. Odlok ni omejil gibanja prebivalcev in nanje ni vplival. (M. B., STA, 2020)

Ta ukrep se je pokazal kot zelo pozitiven, saj je zaposlenim v CUDV omogočil, da so zaradi prejšnjih prevelikih obremenitev lažje zadihali.

20. januarja 2021 je minister za zdravje zaradi ugodnejših razmer sprejel Odredbo o prenehanju veljavnosti Odredbe o razglasitvi območja Črne na Koroškem kot ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni COVID-19 (Odredba o prenehanju veljavnosti Odredbe o razglasitvi območja Črne na Koroškem kot ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni COVID-19, 2021).

2 FORMULACIJA PROBLEMA

Pandemija covida-19 je spremenila svet in globalne posledice bomo občutili še vrsto let. Pandemija je vsem prinesla nove izzive in izkušnje, vendar pa se njen vpliv in posledice čutijo različno ter so odvisne tudi od statusa vsakega posameznika v družbi.

V diplomskem delu se bom osredotočila predvsem na obvladovanje covida-19 znotraj socialnovarstvene institucije Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem, ki je bil prvi zavod v Sloveniji, ki se je srečal z intenzivnimi okužbami, in v občini Črna na Koroškem. Ta je bila razglašena za ogroženo območje s strani ministra za zdravje.

Medtem ko se je že splošna populacija težko spopadala z izbruhom virusa, je obvladovanje in preprečevanje okužb s covidom-19 v institucijah, kot je CUDV, bistveno težje, saj gre za uporabnike s težko, težjo in zmerno motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Zato je v tej instituciji bil potreben strokoven pristop do uporabnikov, ki so, ker niso več smeli iz centra, po kraju ali domov, doživljali težko stisko in se ukrepom upirali – nekateri so tudi fizično obračunavali z zaposlenimi. Veliko napora so morali vložiti tudi vodstvo in zaposleni v CUDV, ki so bili zelo obremenjeni in so to stresno situacijo težko obvladovali. Pomanjkanje zaščitne opreme v začetnem obdobju, premalo informacij in pomanjkanje kadra, ko so nekateri zaradi takšnih delovnih razmer odhajali v bolniški stalež, so dodatno otežili razmere v centru. Zaradi širjenja okužb v CUDV je isti dan, kot je bil vladni obisk na Koroškem, minister za zdravje izdal odredbo o razglasitvi celotne občine Črna na Koroškem za ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni covid-19 (Odredba o razglasitvi območja Črne na Koroškem kot ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni COVID-19, 2020), kar je povzročilo dodatno zaskrbljenost ne le v CUDV, temveč tudi med prebivalci občine.

V diplomskem delu raziskujem, kako so bili uporabniki CUDV Črna na Koroškem informirani o tem, kaj je covid-19 in kako preprečevati širjenje okužb v centru; ali občani Črne na Koroškem in zaposleni v CUDV Črna na Koroškem menijo, da sta bila Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občinska uprava Občine Črna na Koroškem dovolj vključena v preprečevanje širjenja okužb; ali so občani Črne na Koroškem in zaposleni v CUDV Črna na Koroškem mnenja, da je bilo s strani Občinske uprave Občine Črna na Koroškem in Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem obveščanje in ozaveščanje o preprečevanju širjenja virusa ustrezno; kako so CUDV Črna na Koroškem, Civilna zaščita Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem v tem preizkusu ravnanj, na katerega so se v zadostni meri vsi ustrezno odzvali,

pridobili nova znanja in vedenja za primer ponovnega pojava epidemije ali kakšnega drugega izbruha bolezni, ki bi terjal ukrepe.

2.1 Raziskovalna vprašanja

KVANTITATIVNA RAZISKAVA

1. Je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno?
2. So se priporočila za preprečevanje in zaježitev okužb glede vzpostavitve rdeče, sive in bele cone v CUDV Črna na Koroškem izkazala kot uspešna oz. učinkovita v boju proti covidu-19?
3. Kako je nenadna preselitev/preselitev čez noč vplivala na počutje uporabnikov?
4. Kako so se uporabniki in zaposleni spopadali s stiskami v času popolnega zaprtja CUDV?
5. Kako so bili uporabniki CUDV Črna na Koroškem, ki so osebe z motnjami v duševnem razvoju, informirani o tem, kaj je covid-19, in o tem, kako preprečevati širjenje okužb v centru?
6. Sta Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem bila dovolj vključena v preprečevanje širjenja okužb v CUDV in na območju celotne občine?
7. Je država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in uporabnike centra ter jim nudila ustrezno strokovno pomoč?
8. Je Občinska uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja bolezni covid-19?
9. So Občinska uprava Občine Črna na Koroškem, Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in CUDV Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljeni na morebitni ponovni epidemični val?

2.2 Hipoteze

H1: Zaprtje CUDV Črna na Koroškem in preprečevanje zunanjih stikov z uporabniki je bilo ustrezno. (Hipoteza bo potrjena v primeru, da bo več kot 70 % anketiranih izbralo odgovor »da«.)

H2: Vzpostavitev rdeče, sive in bele cone so se izkazale kot uspešne oz. učinkovite v preprečevanju širjenja okužb s covidom-19. (Hipoteza bo potrjena v primeru, da bo več kot 50 % anketiranih izbralo odgovor »strinjam se« ali »popolnoma se strinjam«.)

H3: Nenadna preselitev/preselitev čez noč je slabo vplivala na počutje uporabnikov CUDV Črna na Koroškem. (Hipoteza bo potrjena, če se bo povprečje odgovorov anketiranih zaposlenih v CUDV nahajalo pri odgovoru »zelo slabo« oz. »slabo«.)

H4: Uporabniki in zaposleni v CUDV Črna na Koroškem so se slabo spopadali s stiskami v času popolnega zaprtja centra. (Hipoteza bo potrjena, če se bo povprečje odgovorov anketiranih zaposlenih v CUDV nahajalo pri odgovoru »zelo slabo« oz. »slabo«.)

H5: Uporabniki so bili ustrezno informirani o tem, kaj je covid-19 in kako preprečevati širjenje okužb v centru. (Hipoteza bo potrjena v primeru, da bodo zaposleni v CUDV podali konkretne odgovore o informiranosti uporabnikov.)

H6: Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem sta bila dovolj vključena v ozaveščanje in preprečevanje širjenja okužb v CUDV Črna na Koroškem in na območju celotne občine. (Hipoteza bo potrjena v primeru, da bo več kot 70 % anketiranih izbralo odgovor »da«.)

H7: Država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem ni dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo v centru in nudenje ustrezne strokovne pomoči. (Hipoteza bo potrjena v primeru, da se bo povprečje odgovorov anketiranih nahajalo pri odgovoru »sploh se ne strinjam« oz. »ne strinjam se«.)

H8: Občinska uprava Občine Črna na Koroškem in Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem sta ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja covid-19. (Hipoteza bo potrjena v primeru, da se bo povprečje odgovorov anketiranih nahajalo pri odgovoru »popolnoma se strinjam« oz. »strinjam se«.)

H9: Občinska uprava Občine Črna na Koroškem, Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in CUDV Črna na Koroškem so glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljeni

na ponovni epidemični val. (Hipoteza bo potrjena v primeru, da bo več kot 70 % anketiranih izbralo odgovor »da«.)

3 NAČRT METODOLOGIJE

3.1 Vrsta raziskave

Raziskava v diplomskem delu je kvantitativna, ker so bili podatki zbrani, prešteti in analizirani kvantitativno. (Mesec, 2009, str. 86) Podatki so bili zbrani z anketiranjem, za merski instrument pa uporabljen spletni anketni vprašalnik. Raziskava je tudi deskriptivna ali opisna, ker so količinsko opredeljene oziroma ocenjene osnovne značilnosti proučenega pojava. (Mesec, 2009, str. 81)

3.2 Spremenljivke

Tabela 1: Spremenljivke, indikatorji, modalitete

Ime spremenljivke	Indikatorji	Modalitete
Spol	Odgovor na 5. vprašanje anketnega vprašalnika A, odgovor na 6. vprašanje anketnega vprašalnika B.	Ženska, moški, drugo
Starost (v letih)	Odgovor na 7. vprašanje anketnega vprašalnika A, odgovor na 8. vprašanje anketnega vprašalnika B.	Številka, ki jo sodelujoči napišejo sami.
Vrsta izobrazbe	Odgovor na 6. vprašanje anketnega vprašalnika A, odgovor na 7. vprašanje anketnega vprašalnika B.	1 – Nedokončana OŠ 2 – Osnovnošolska izobrazba (pridobljeno spričevalo OŠ) 3 – Nižja ali srednja poklicna izobrazba (2–3-letni poklicni program, certifikat o NPK)

		4 – Srednja strokovna izobrazba (gimnazija, opravljena matura) 5 – Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma) 6 – Visokošolska strokovna izobrazba (nekdanja VS – 3 leta, 1. bolonjska stopnja) 7 – Visokošolska univerzitetna izobrazba (od 4 do 6 let + diploma) 8 – Specializacija (približno 1 leto) 9 – Magisterij (tudi bolonjski magisterij) 10 – Doktorat 11 – Drugo
Ustreznost ukrepanja CUDV Črna na Koroškem	Odgovor na 1. vprašanje pri anketnem vprašalniku A in B.	Da, ne, drugo
Ustreznost obveščanja in ozaveščanja Občinske uprave Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem o preprečevanju širjenja covida-19	Odgovor na 3. vprašanje pri anketnem vprašalniku A in odgovor na 4. vprašanje pri anketnem vprašalniku B.	Sploh se ne strinjam (1), ne strinjam se (2), delno se strinjam (3), strinjam se (4), popolnoma se strinjam (5)
Ukrepanje države, nudenje zaščitne opreme in ustrezne strokovne pomoči za zaposlene in uporabnike	Odgovor na 3. vprašanje pri anketnem vprašalniku A in odgovor na 4. vprašanje pri anketnem vprašalniku B.	Sploh se ne strinjam (1), ne strinjam se (2), delno se strinjam (3), strinjam se (4), popolnoma se strinjam (5)

Pripravljenost Občinske uprave Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem na morebitni ponovni epidemični val	Odgovor na 4. vprašanje pri anketnem vprašalniku A.	Da, ne, drugo
Vpliv nenadne preselitve uporabnikov CUDV Črna na Koroškem na njihovo počutje	Odgovor na 2. vprašanje pri anketnem vprašalniku B.	Zelo slabo (1), slabo (2), srednje (3), dobro (4), zelo dobro (5)
Spopad s stiskami uporabnikov in zaposlenih v času popolnega zaprtja CUDV	Odgovor na 2. vprašanje pri anketnem vprašalniku B.	Zelo slabo (1), slabo (2), srednje (3), dobro (4), zelo dobro (5)
Informiranost uporabnikov CUDV Črna na Koroškem, kaj je covid-19 in kako preprečevati okužbe	Odgovor na 3. vprašanje pri anketnem vprašalniku B.	Odgovor, ki ga sodelujoči napišejo sami
Uspešnost oz. učinkovitost vzpostavitve rdeče, sive in bele cone v CUDV Črna na Koroškem	Odgovor na 4. vprašanje pri anketnem vprašalniku B.	Sploh se ne strinjam (1), ne strinjam se (2), delno se strinjam (3), strinjam se (4), popolnoma se strinjam (5)
Pripravljenost CUDV Črna na Koroškem na morebitni ponovni epidemični val	Odgovor na 5. vprašanje pri anketnem vprašalniku B.	Da, ne, drugo
Vključenost Štaba Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občine Črna na Koroškem v preprečevanje okužb v CUDV Črna na Koroškem in na območju celotne občine	Odgovor na 2. vprašanje pri anketnem vprašalniku A.	Da, ne, drugo

3.3 Raziskovalni instrumenti in viri podatkov

Za merjenje spremenljivk sta bila uporabljena dva spletna anketna vprašalnika, izdelana s pomočjo spletnega portala IKA. Anketni vprašalnik obvladovanja covida-19 za občane je označen kot anketni vprašalnik A, anketni vprašalnik obvladovanja covida-19 v socialnovarstveni instituciji CUDV Črna na Koroškem pa kot anketni vprašalnik B. Anketni vprašalnik A, namenjen občanom Črne na Koroškem, je sestavljen iz 7 vprašanj, anketni vprašalnik B, namenjen zaposlenim v CUDV Črna na Koroškem, pa iz 8 vprašanj. Pri anketnem vprašalniku A je 6 vprašanj zaprtega tipa, torej so odgovori vnaprej določeni, 1 pa je odprtega tipa, kar pomeni, da vsak napiše lasten odgovor. Pri anketnem vprašalniku B je 6 vprašanj zaprtega tipa in 2 odprtega tipa. Vprašalnika sta anonimna in izpolnjevanje je bilo prostovoljno. Končni rezultati so namenjeni izključno za študijske namene, tj. kot podatki v tej diplomski nalogi.

3.4 Populacija in vzorčenje

Populacijo v kvantitativni raziskavi predstavljajo prebivalci občine Črna na Koroškem in zaposleni v Centru za usposabljanje delo in varstvo Črna na Koroškem, ki so v času epidemije živeli v občini oz. bili zaposleni v CUDV. Podatki so bili zbrani pri osebah, ki so bile najlažje dostopne, tako da je vzorec neslučajnostni, priložnostni.

Stvarna opredelitev populacije: Populacijo sestavljajo prebivalci občine Črna na Koroškem in zaposleni v CUDV Črna na Koroškem.

Časovna opredelitev populacije: Populacijo sestavljajo ljudje, ki so od 11. 4. 2022 do 30. 4. 2022 rešili anketni vprašalnik.

Krajevna opredelitev populacije: Populacijo sestavljajo ljudje, ki so v času epidemije živeli v občini Črna oz. bili zaposleni v CUDV Črna na Koroškem.

3.5 Zbiranje podatkov

Metoda zbiranja podatkov v raziskavi je bila anketiranje, in sicer s pomočjo spletnega anketnega vprašalnika, ustvarjenega v programu IKA. Anketiranje je potekalo od 11. 4. 2022

do 30. 4. 2022. Raziskava je bila opravljena s pomočjo spletnih družbenih omrežij (Facebook). Vprašalnik A je bil objavljen na Facebooku Občine Črna na Koroškem in v Facebook skupini »Črjani«, da je bila dosežena širša populacija posameznikov. Anketni vprašalnik B je bil poslan zaposlenim v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem. Podatki so bili zbrani s pomočjo dveh spletnih vprašalnikov. Respondenti so bili prebivalci občine Črna na Koroškem in zaposleni v CUDV, ki so imeli dostop do povezave do vprašalnika.

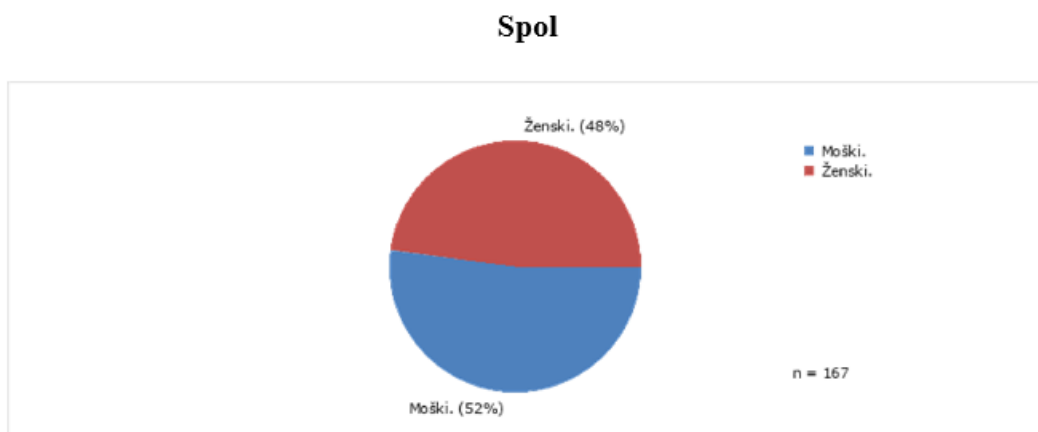
3.6 Obdelava in analiza podatkov

Kvantitativna obdelava in analiza podatkov je bila narejena s pomočjo spletne strani 1KA (pregled vseh rezultatov, izračunana povprečja in standardni odkloni) in računalniškega programa Excel, v katerem so bili oblikovani grafi in tabele, s katerimi bodo v nadaljevanju predstavljeni rezultati anketnih vprašalnikov. Rezultati pri vprašanjih odprtega tipa so bili analizirani s pomočjo kodiranja, torej na kvalitativen način.

4 REZULTATI

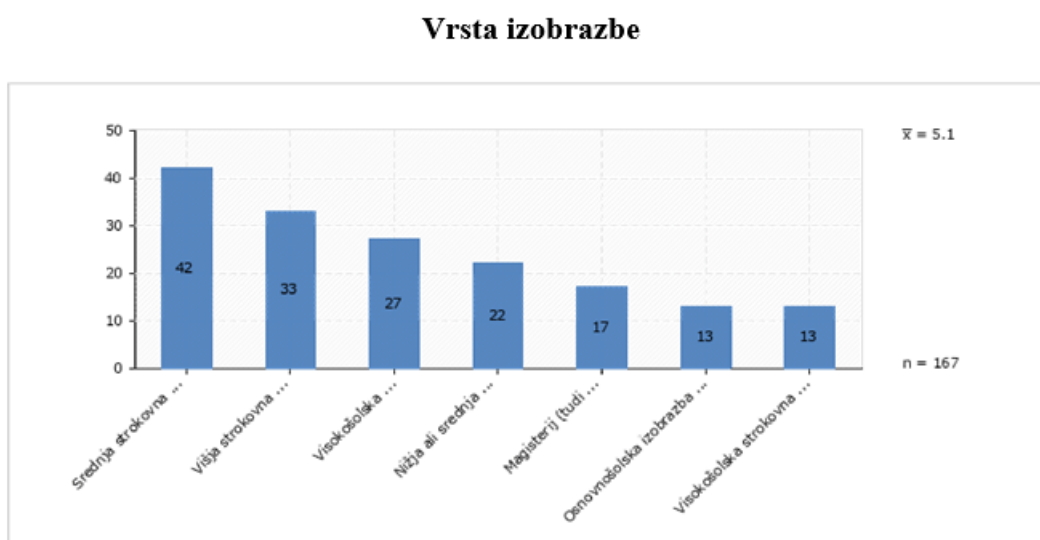
4.1 Anketni vprašalnik A – Obvladovanje covida-19 v občini Črna na Koroškem

Graf 1: Spol anketiranih občanov

Pri anketnem vprašalniku A, ki je bil namenjen občanom Črne na Koroškem, je sodelovalo 167 posameznikov, in sicer 80 žensk, kar je 48 %, in 87 moških, kar znaša 52 %. Starost sodelujočih v anketnem vprašalniku se giblje od 15 do 79 let, povprečna starost pa je 37,2 leta. Vzorec je bil naključen, cilj je bil pridobiti čim več sodelujočih občanov Črne na Koroškem prek spletne ankete, k reševanju katere so bili pozvani tudi prek družbenih omrežij – Facebook skupine Črnjani. Glede na število prebivalcev Črne sta bila delež in struktura zajetih ocenjena kot ustrezna in vzorec obravnavan kot reprezentativen.

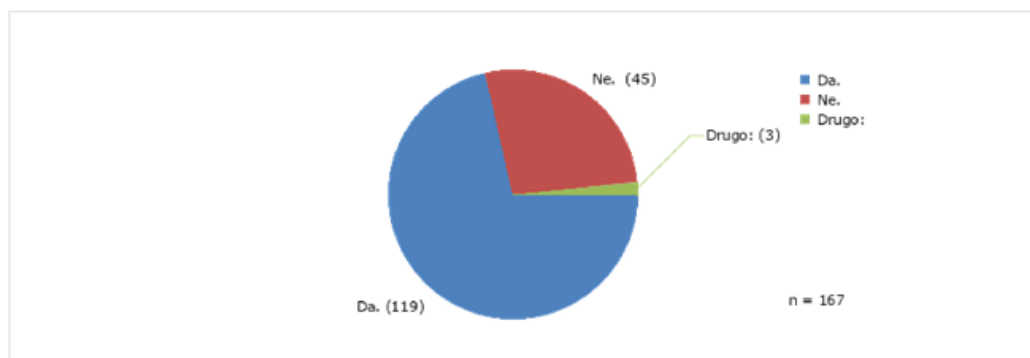
Graf 2: Vrsta izobrazbe anketiranih občanov

Največ anketiranih je imelo srednjo strokovno izobrazbo (gimnazija, opravljena matura), in sicer 25 %, kar je 42. Sledi višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma) z 20 %, kar je 33 anketiranih. Visokošolsko univerzitetno izobrazbo (od 4 do 6 let + diploma) je imelo 27 anketiranih ali 16 %; nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo (2–3-letni program, certifikat o NPK) je imelo 13 % ali 22 anketirancev in magisterij (tudi bolonjski magisterij) 10 % (7 anketiranih). Najmanj jih je imelo osnovnošolsko izobrazbo (pridobljeno spričevalo OŠ), le 8 %, kar je 13 anketirancev, in visokošolsko strokovno izobrazbo (nekdanja VS – 3 leta, 1. bolonjska stopnja) – prav tako 8 %, kar je 13 anketirancev.

Graf 3: Mnenje občanov o ustreznosti ukrepanja CUDV Črna na Koroškem

Ustreznost ukrepanja CUDV

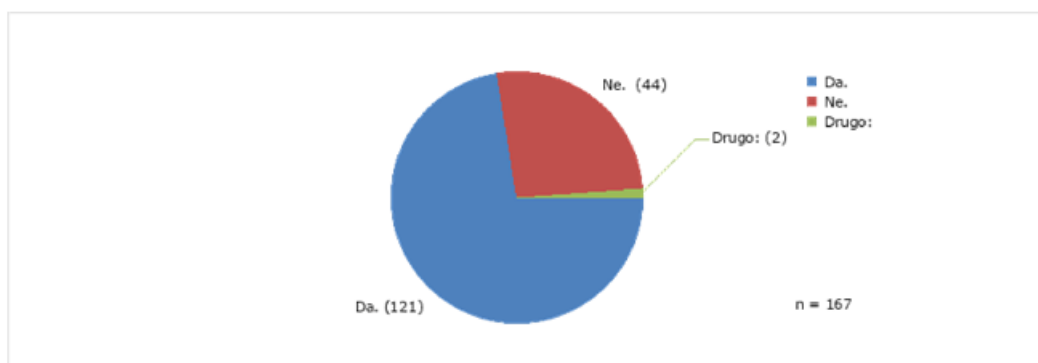

Pri vprašanju »Menite, da je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno?« je 71 % (119) občanov odgovorilo, da je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem ustrezno.

27 %, kar je 45 anketirancev, pa je ocenilo, da ukrepanje CUDV Črna na Koroškem ni bilo ustrezno.

2 % (3) anketirancev sta izbrala odgovor drugo, kjer so pojasnili, da ne vedo, ali je bilo ukrepanje ustrezno.

Vključenost Štaba Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem v preprečevanje širjenja okužb |

Pri vprašanju »Menite, da sta Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem bila dovolj vključena v preprečevanje širjenja okužb v CUDV in na območju celotne občine?« je 72 % (121) občanov odgovorilo, da sta bila Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem dovolj vključena v preprečevanje širjenja okužb z virusom. 26 % (44) vprašancev je odgovorilo, da nista bila dovolj vključena, 1 % oziroma 2 anketiranca pa sta izbrala odgovor »drugo«, kjer sta sama zapisala, da ne vesta odgovora na vprašanje.

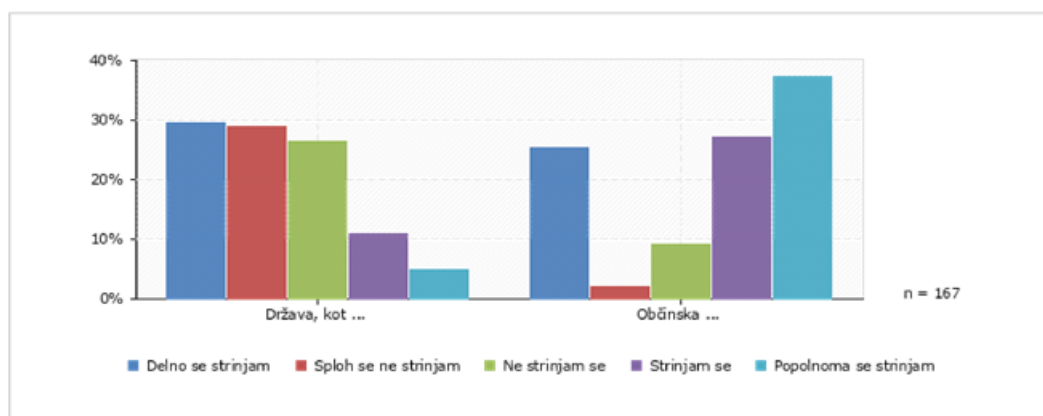
Naslednji rezultati se nanašajo na 2 vprašanji, kjer so anketiranci izrazili strinjanje s trditvami z naslednjimi modalitetami:

- 1 – sploh se ne strinjam,
- 2 – ne strinjam se,
- 3 – delno se strinjam,
- 4 – strinjam se,
- 5 – popolnoma se strinjam.

V rezultatih so prikazani odstotki odgovorov prebivalcev občine Črna na Koroškem.

Graf 5: Strinjanje občanov s trditvami

Izrazite svoje strinjanje s trditvami s pomočjo spodnje lestvice

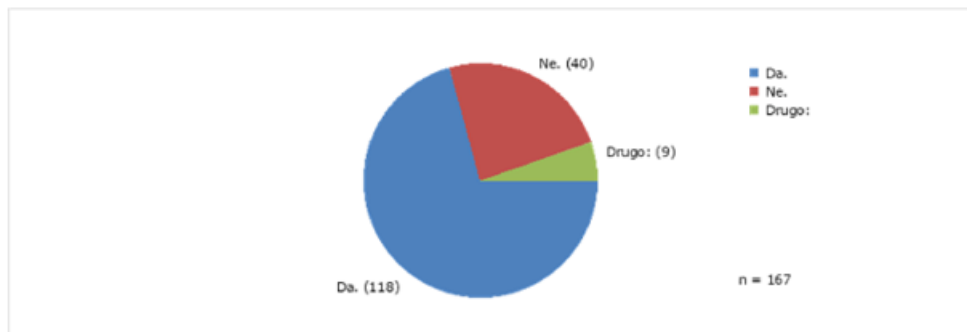

S prvo trditvijo, »Država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem je s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in uporabnike centra ter jim nudila ustrezno strokovno pomoč«, se 29 % (48 anketirancev) sploh ne strinja, 26 % (44 anketirancev) se ne strinja, 29 % (49 anketirancev) se delno strinja, 11 % (18 anketirancev) se strinja in 5 % (8 anketirancev) se popolnoma strinja. Povprečje vseh odgovorov je 2,4 – nahaja se med odgovoroma »se ne strinjam« in »delno se strinjam«.

Z drugo trditvijo, »Občinska uprava Občine Črna na Koroškem je skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa«, se 37 % (62 anketirancev) popolnoma strinja, 27 % (45 anketirancev) se strinja, 25 % (42 anketirancev) se delno strinja, 9 % (15 anketirancev) se ne strinja in 2 % (3 anketiranci) se sploh ne strinjata. Povprečje vseh odgovorov je 3,9 – nahaja se med odgovoroma »delno se strinjam« in »strinjam se«.

Graf 6: Pripravljenost občinske uprave in CZ na morebitni ponovni epidemični val

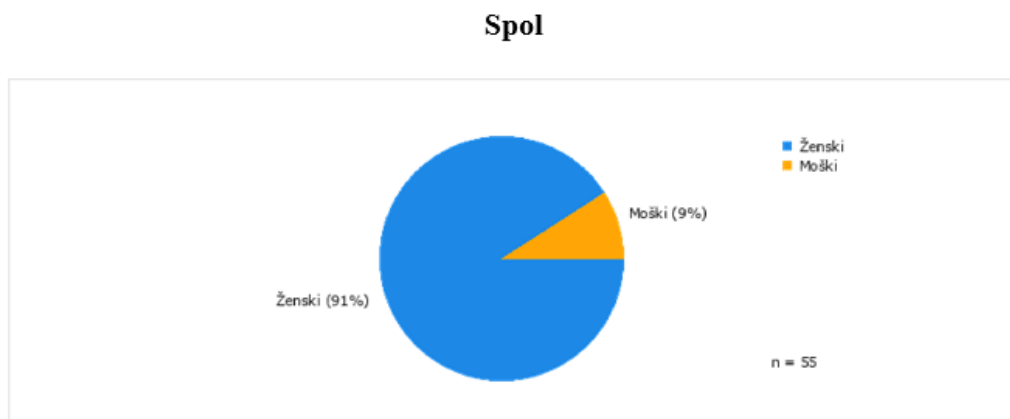
Pripravljenost Občinske uprave Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem na morebitni ponovni epidemični val

Izmed vseh anketirancev v raziskavi jih 71 % (118) trdi, da je Občinska uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljena na morebitni ponovni epidemični val. 24 % (40) meni, da Občinska uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ni pripravljena na morebitni ponovni epidemični val, 5 % (9) pa je izbralo odgovor »drugo«, kjer jih je 6 zapisalo, da ne vedo odgovora na vprašanje, in 3, da je Občinska uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem mogoče pripravljena na ponovni epidemični val.

4.2 Anketni vprašalnik B – Obvladovanje covid-19 v CUDV Črna na Koroškem

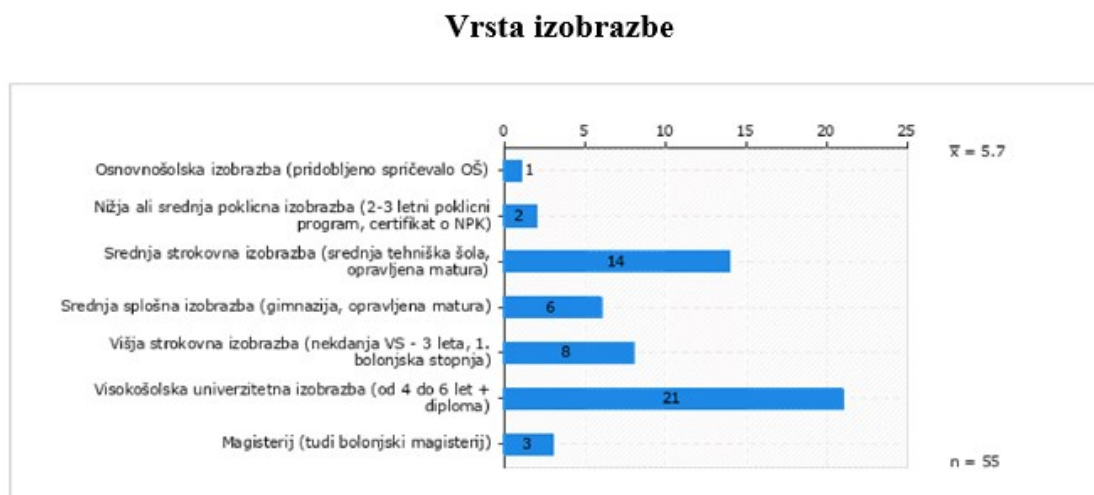
Graf 7: Spol anketirancev v CUDV Črna na Koroškem

Pri anketnem vprašalniku B, ki je bil namenjen zaposlenim v CUDV Črna na Koroškem, je

sodelovalo 55 posameznikov, in sicer 50 žensk, kar je 91 %, in 5 moških, kar znaša 9 %. Starost sodelujočih v anketnem vprašalniku se giblje od 25 do 55 let, povprečna starost pa je 40,5 let.

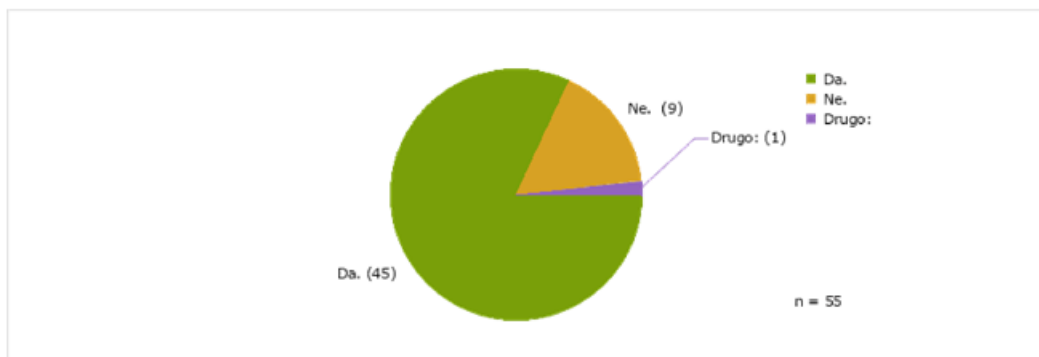
Graf 8: Vrsta izobrazbe pri zaposlenih v CUDV Črna na Koroškem

Največ vprašanih v anketnem vprašalniku B je imelo visokošolsko univerzitetno izobrazbo (od 4 do 6 let + diploma), in sicer 38 %, kar je 21 anketirancev. Sledi srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, opravljena matura) s 25 %, kar je 14 anketirancev. Izstopata še višja strokovna izobrazba (nekdanja VS – 3 leta, 1. bolonjska stopnja) s 15 %, kar je 8 posameznikov, in srednja splošna izobrazba (gimnazija, opravljena matura) z 11 %, kar je 6 posameznikov. Najmanjkrat so bili izbrani magisterij (tudi bolonjski) s 5 % (3 anketiranci), nižja ali srednja poklicna izobrazba (2–3-letni poklicni program, certifikat o NPK) s 4 % (2 anketiranca) in osnovnošolska izobrazba (pridobljeno spričevalo OŠ) z 2 %, ki jo je imel 1 anketiranec.

Graf 9: Mnenje zaposlenih o ustreznosti ukrepanja CUDV Črna na Koroškem

Ustreznost ukrepanja CUDV

Pri vprašanju »Menite, da je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno?« se 82 % (45 anketirancev) strinja z ustreznostjo ukrepanja CUDV. 9 anketirancev (16 %) se ni strinjalo z ustreznostjo ukrepanja, 1 anketiranec (2 %) pa je izbral odgovor »drugo«, kjer je zapisal, da je bilo ukrepanje CUDV delno ustrezno.

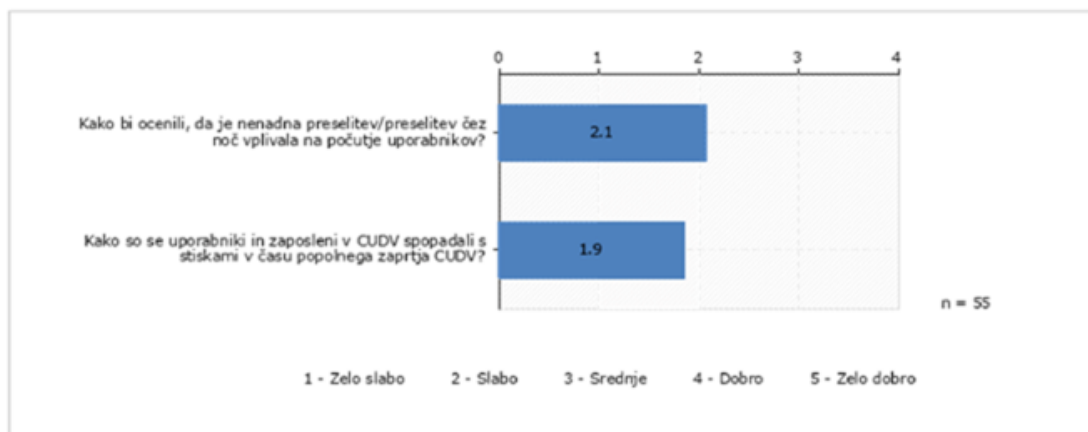
Naslednji rezultati se nanašajo na dve vprašanji, kjer so anketiranci ocenjevali počutje uporabnikov in spopadanje s stiskami v času popolnega zaprtja CUDV z naslednjimi modalitetami:

- 1 – zelo slabo,
- 2 – slabo,
- 3 – srednje,
- 4 – dobro,
- 5 – zelo dobro.

V rezultatih so prikazana povprečja odgovorov sodelujočih v raziskavi.

Graf 10: Vpliv nenadne preselitve na uporabnike ter spopadanje s stiskami med uporabniki in zaposlenimi v CUDV Črna na Koroškem

Ocena nenadne preselitve ter spopadanje s stiskami med uporabniki in zaposlenimi v CUDV Črna na Koroškem

Pri vprašanju »Kako bi ocenili, da je nenadna preselitev/preselitev čez noč vplivala na počutje uporabnikov?« je 25 % (14 zaposlenih) izbralo odgovor »zelo slabo«, 45 % (25 zaposlenih) je izbralo odgovor »slabo«, 25 % (14 zaposlenih) je izbralo odgovor »srednje« in 4 % (2 zaposlena) so izbrali odgovor »dobro«. Izmed anketiranih nihče ni izbral odgovora »zelo dobro«. Povprečje vseh odgovorov je 2,1 – nahaja se pri odgovoru »slabo«.

Pri vprašanju »Kako so se uporabniki in zaposleni v CUDV Črna na Koroškem spopadali s stiskami v času popolnega zaprtja CUDV?« je 38 % (21 zaposlenih) izbralo odgovor »zelo slabo«, 38 % (21 zaposlenih) je izbralo odgovor »slabo« in 24 % (13 zaposlenih) je izbralo odgovor »srednje«. Izmed sodelujočih v anketi nihče ni izbral odgovora »dobro« ali »zelo dobro«. Povprečje vseh odgovorov je 1,9 – nahaja se med odgovoroma »zelo slabo« in »slabo«.

Na odprto vprašanje »Kako so bili uporabniki CUDV Črna na Koroškem, ki so osebe z motnjami v duševnem razvoju, informirani o tem, kaj je covid-19, in o tem, kako preprečevati širjenje okužb v centru?« so bili odgovori naslednji (vrstni red je urejen po pogostosti pojavljanja odgovora):

- Dobro. (4)
- S pogovori. (3)

- Ustno. (3)
- Prek medijev. (3)
- Z razlago na preprost način. (2)
- Mediji. (2)
- Zelo dosledno in pravočasno. (2)
- Zadovoljivo. (2)
- Skozi razlago zaposlenih. (2)
- Ne vem. (2)
- Dobro informirani. (2)
- Niso bili. (2)
- S pogovori. (2)
- Solidno, tisti, ki so to razumeli. (2)
- S slikovnimi prikazi. (1)
- Pogovori, slikovna gradiva, obvestila v lahkem branju. (1)
- Informirani so bili s strani zaposlenih, v obliki obvestil, ki smo jih prilagodili v lahko berljivi obliki, jih opremili s sličicami ter jih uporabnikom predstavili po skupinah. (1)
- Seznanjeni so s potekom epidemije, možnimi posledicami epidemije. Pozvani so bili k cepljenju. (1)
- Podajanje jasnih informacij, sprotno obveščanje in razlaga. (1)
- Na njim razumljiv način. (1)
- Prek pogovora. (1)
- Z razgovori. (1)
- Informirani so bili, vprašanje je, koliko so situacijo razumeli. Razumevanje situacije je verjetno bilo različno. (1)
- Prek individualne ali skupinske informiranosti: delavnice razkuževanja rok. (1)

- Skozi pogovor, prospekte, ozaveščanje. (1)
- Nikakor zvedeli vse ali od zaposlenih ali tv. (1)
- Kolikor so razumeli, prek svojih pedagogov. (1)
- Skozi pogovor, s pomočjo medijev. (1)
- Osebni stik, nekaj malega tudi mediji. (1)
- Razlaga zaposlenih, mediji (tv, radio), pojasnila svojcev, medsebojno obveščanje. (1)
- Slikovno gradivo, ustno. (1)
- S pogovori, prek medijev. (1)
- Prek pogovorov, prek tv. (1)
- S slikovnim gradivom, brošurami. (1)
- Od zaposlenih, prek medijev. (1)
- Slikovno gradivo, mediji, pogovori. (1)

Naslednji rezultati se nanašajo na tri vprašanja, kjer so anketirani zaposleni v CUDV Črna na Koroškem izrazili strinjanje s trditvami z naslednjimi modalitetami:

1 – sploh se ne strinjam,

2 – ne strinjam se,

3 – delno se strinjam,

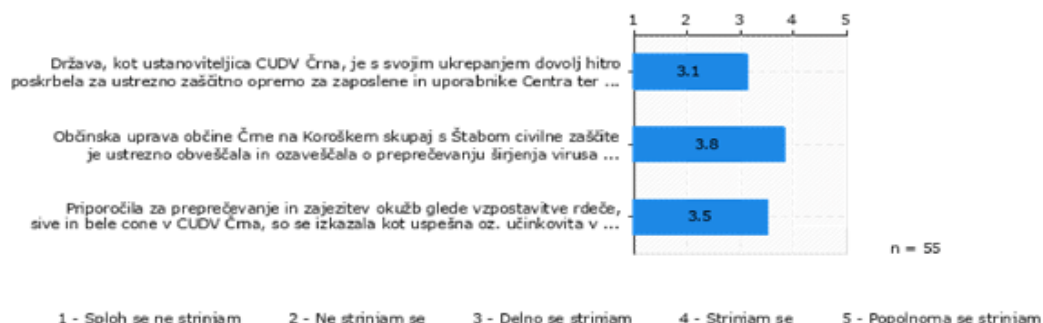
4 – strinjam se,

5 – popolnoma se strinjam.

V rezultatih so prikazana povprečja odgovorov sodelujočih v raziskavi.

Graf 11: Strinjanje zaposlenih v CUDV Črna na Koroškem s trditvami

Izrazite svoje strinjanje s trditvami s pomočjo spodnje lestvice

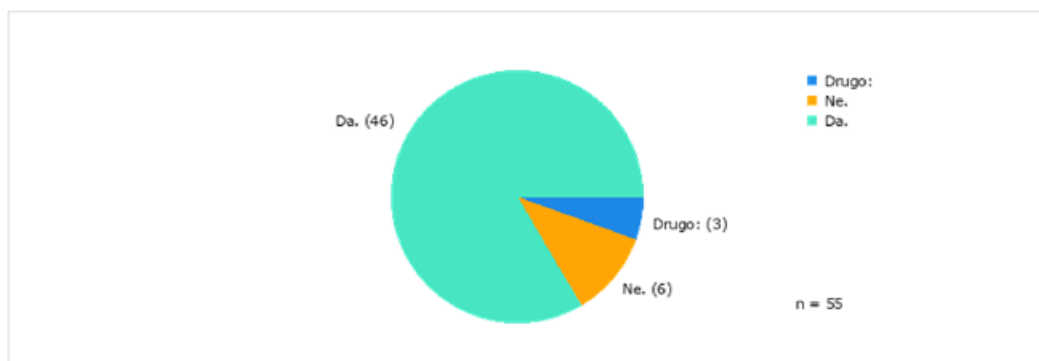
S trditvijo »Občinska uprava Občine Črna na Koroškem je skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa« se 60 % (33 zaposlenih) strinja, 24 % (13 zaposlenih) se delno strinja, 13 % (7 zaposlenih) se popolnoma strinja in 4 % (2 zaposlena) se ne strinjajo. Nihče izmed anketiranih zaposlenih ni izbral odgovora »sploh se ne strinjam«. Povprečje vseh odgovorov je 3,8 – nahaja se med odgovoroma »delno se strinjam« in »strinjam se«.

S trditvijo »Priporočila za preprečevanje in zaježitev okužb glede vzpostavitve rdeče, sive in bele cone v CUDV Črna na Koroškem so se izkazala kot uspešna oz. učinkovita v boju proti covidu-19« se 45 % (25 zaposlenih) strinja, 36 % (20 zaposlenih) se delno strinja, 9 % (5 zaposlenih) se popolnoma strinja, 5 % (3 zaposleni) se ne strinja in 4 % (2 zaposlena) se sploh ne strinjajo. Povprečje vseh odgovorov je 3,5 – nahaja se med odgovoroma »delno se strinjam« in »strinjam se«.

S trditvijo »Država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem je s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in uporabnike centra ter jim nudila ustrezno strokovno pomoč« se 27 % (15 zaposlenih) delno strinja, 27 % (15 zaposlenih) se strinja, 25 % (14 zaposlenih) se ne strinja, 13 % (7 zaposlenih) se popolnoma strinja in 7 % (4 zaposleni) se s trditvijo sploh ne strinja. Povprečje vseh odgovorov je 3,1 – nahaja se na odgovoru »delno se strinjam«.

Graf 12: Pripravljenost CUDV Črna na Koroškem na ponovni epidemični val

Pripravljenost CUDV na morebitni ponovni epidemični val

Izmed zaposlenih, anketiranih v raziskavi, se 84 % (46 zaposlenih) strinja, da je CUDV Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljen na morebitni ponovni epidemični val. 11 % (6 zaposlenih) meni, da CUDV ni pripravljen na ponovni epidemični val, 5 % (3 zaposleni) pa je izbralo odgovor »drugo«, kjer je en anketiranec napisal, da »[p]rimanjkuje prostorov in zaposlenih«, drugi je napisal »[d]elno«, tretji pa je odgovoril »[d]elno, saj je vsak val drugačen, ukrepanje pa mora biti sorazmerno in učinkovito.«

4.3 Preverjanje hipotez

Prva hipoteza, ki pravi, da je zaprtje CUDV Črna na Koroškem in preprečevanje zunanjih stikov z uporabniki bilo ustrezno, je potrjena. Izmed vseh 222 anketirancev, ki so sodelovali v anketnih vprašalnikih A in B, se jih 164 strinja z ustreznostjo ukrepov – kar znaša 74 % vseh anketirancev.

Druga hipoteza, ki pravi, da so se vzpostavitev rdeče, sive in bele cone izkazale kot uspešne oz. učinkovite v preprečevanju širjenja okužb s covidom-19, je potrjena. Povprečje odgovorov na to trditev je namreč 3,5 – kar nakazuje, da so zaposleni razpeti med odgovoroma »delno se strinjam« in »strinjam se«.

Tretja hipoteza, ki pravi, da je nenadna preselitev slabo vplivala na počutje uporabnikov CUDV Črna na Koroškem, je potrjena. Povprečje odgovorov na to vprašanje je namreč 2,1 – kar nakazuje, da je nenadna preselitev slabo vplivala na počutje varovancev CUDV.

Četrta hipoteza, ki pravi, da so se uporabniki in zaposleni v CUDV Črna na Koroškem slabo spopadali s stiskami v času popolnega zaprtja centra, je potrjena. Povprečje odgovorov na to vprašanje je 1,9 – kar nam pove, da so se v času popolnega zaprtja CUDV uporabniki in zaposleni težko spopadali s stiskami.

Peta hipoteza, ki pravi, da so bili uporabniki CUDV Črna na Koroškem ustrezno informirani o tem, kaj je covid-19 in kako preprečevati širjenje okužb v centru, je potrjena. Zaposleni so na vprašanje »Kako so bili uporabniki CUDV Črna na Koroškem, ki so osebe z motnjami v duševnem razvoju, informirani o tem, kaj je covid-19, in o tem, kako preprečevati širjenje okužb v centru?« podali konkretne odgovore, ki so pokazali številne načine informiranja varovancev CUDV (npr. s pogovori, slikovnim gradivom, prek medijev itd.).

Šesta hipoteza, ki pravi, da sta Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem bila dovolj vključena v ozaveščanje in preprečevanje širjenja okužb v CUDV Črna na Koroškem in na območju celotne občine, je potrjena. V anketnem vprašalniku A namreč 121 občanov, kar znaša 72 %, meni, da sta bila dovolj vključena.

Sedma hipoteza, ki pravi, da država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem ni dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo v centru in nudenje ustrezne strokovne pomoči, je ovržena. V povprečju se je pri anketnih vprašalnikih A in B pokazalo, da se anketiranci delno strinjajo z odzivnostjo in nudenjem ustrezne pomoči s strani države.

Osma hipoteza, ki pravi, da sta Občinska uprava Občine Črna na Koroškem in Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa, je ovržena. Povprečje pri odgovorih anketirancev je razpeto med »delno se strinjam« in »strinjam se«.

Deveta hipoteza, ki pravi, da so Občinska uprava Občine Črna na Koroškem, Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in CUDV Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljeni na ponovni epidemični val, je potrjena. Izmed 222 anketirancev, ki so sodelovali v anketnih vprašalnikih A in B, jih skupno 164 meni, da so ti akterji pripravljeni na morebitni ponovni epidemični val; to znaša 74 % vseh anketirancev.

5 RAZPRAVA IN SKLEPI

V raziskavi je skupno sodelovalo 222 posameznikov, od tega je bilo 55 zaposlenih v CUDV Črna na Koroškem, ostali pa so bili prebivalci občine Črna na Koroškem. Iz odgovorov občanov izhaja, da so bili seznanjeni s situacijo v CUDV Črna na Koroškem in so jo skrbno spremljali. Prav tako je iz strukture občanov, ki so odgovarjali na anketni vprašalnik, razvidno, da je situacija skoraj v enaki meri zanimala moške in ženske. Iz rezultatov izhaja, da je situacijo spremljala predvsem mlajša populacija s srednješolsko izobrazbo.

Tako zaposleni kot občani so bili večinskega mnenja, da so bili ukrepi CUDV Črna na Koroškem, Štaba Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občine Črna na Koroškem aktivno usmerjeni v preprečevanje širjenja okužb. Menim, da je bilo tako učinkovito ukrepanje potrebno zaradi izredno ranljive skupine ljudi v CUDV, saj bi nadaljnje širjenje covida-19 med krajanke bistveno poslabšalo zdravstvene razmere v samem kraju, predvsem med starejšo populacijo. Kljub temu da je vlada RS sprejela Odredbo o razglasitvi območja Črne na Koroškem kot ogroženo območje zaradi nalezljive bolezni COVID-19 sorazmerno hitro, je večina anketirancev odgovorila, da se le delno strinja s tem, da je država ukrepala pravočasno. Enako velja tudi za dobavo zaščitne opreme, saj je iz vsebine naloge razvidno, da so zaposleni v CUDV za začetno zaščitno opremo poskrbeli sami. Iz odgovorov zaposlenih v CUDV je razvidna tudi stiska tako uporabnikov kot zaposlenih zaradi nenadne preselitve na drugo lokacijo in popolnega zaprtja centra, saj se v normalnih razmerah večina uporabnikov vsakodnevno sprehaja po kraju oz. so aktivno vključeni v krajevno dogajanje. Zaposleni v CUDV so stisko uporabnikov blažili z ustrezno informiranostjo – s pogovori in podajanjem informacij z obvestili, ki so jih prilagodili v lahko berljivo obliko, jih opremili s sličicami in jih uporabnikom predstavili po skupinah na njim razumljiv način.

Težko je presojati s povsem merljivimi kriteriji in objektivno, ali bi lahko bilo obvladovanje epidemije covida-19 drugačno in na kak način morebiti bolj učinkovito in z manj okužbami (hkrati tudi manjšo koncentracijo); presoje za nazaj so namreč vedno že povezane z dodatnimi znanji in spoznanji ter praktično izkušnjo, ki je drugačna od prvotne, ko je dejansko bilo treba ukrepati.

Glede na to, da je bila epidemija tako širokih razsežnosti neznanka v več pogledih, da je bilo sicer znanih več dejstev, osnovnih priporočil in napotkov stroke, je bilo vseeno treba veliko delati sproti, improvizirati, prilagajati skladno z danostmi in se hitro odločati. V tem smislu je težko dokončno oceniti, ali je bilo vse optimalno izpeljano – kot recimo tudi z vidika odgovornosti in ravnanja zaposlenih in/ali vnosov okužb ter kako in kdaj bi jih bilo mogoče zaustaviti ali upočasniti.

Redna testiranja v CUDV Črna na Koroškem (zaposlenih, stanovalcev) so bila pomembna, mestoma pa testi niso bili povsem zanesljivi ali so okužbo zaznali šele, ko je nekdo že bil kužen in je tako okužbo širil. Hkrati so se izolacije in karantene spreminjale skladno z razvojem oziroma spremembami, mutacijami virusa. Cepljenje je delovalo predvsem v prvih fazah epidemije (pred omikronom, ki je bil sicer manj nevaren, a bolj nalezljiv) in je ščitilo zlasti pred težjim potekom bolezni; ker ni bilo obvezno, je bil delodajalec odvisen od odločitve posameznika in tega dodatnega zaščitnega ukrepa ni mogel zahtevati.

Zaključimo lahko, da je bil covid-19 relativno obvladljiv zlasti v nadaljnjih fazah, ko so bili že potrjeni učinki ločevanj na več con, karanten, omejevanja obiskov itd.

Sklepi v raziskavi Obvladovanje COVID-19 v CUDV Črna in Črni na Koroškem so:

- glede na dano situacijo je bilo ukrepanje vseh deležnikov, vključenih v obvladovanje epidemije covida-19 v izrednih razmerah, ustrezno, sploh glede na dejstvo, da so vsi bili prvič v takšni kočljivi situaciji;
- Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem sta bila v vsakodnevnem stiku s CUDV in jim nudila ustrezno pomoč, kar so kot uspešno ocenili tudi zaposleni;
- CUDV je s pomočjo občine vzpostavil rdečo cono v nekdanjem hotelu, da so uporabniki lahko ostali v domačem kraju in razbremenili centralno stavbo ter na takšen način preprečevali nadaljnje širjenje okužb;
- kar dve tretjini anketirancev sta mnenja, da so Občinska uprava Občine Črna na Koroškem, Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in CUDV Črna na Koroškem z izkušnjami, ki so jih pridobili v času epidemije, ustrezno pripravljeni na morebitni ponovni izbruh bolezni.

6 PREDLOGI

Izbruh bolezni covida-19 je povzročil dolgoročne posledice na gospodarskem, socialnem in psihološkem področju. Epidemijo in z njo povezane ukrepe bi lahko uporabili kot neke vrste opozorilo za človeštvo, saj se je pokazalo, kako ranljivi smo.

- Država kot ustanoviteljica CUDV bi morala za socialnovarstvene institucije in podobne zavode, katerih uporabniki spadajo v ranljivo skupino, v bodoče nameniti sredstva, finančna in materialna, da se lahko preventivno pripravijo. Če bi te institucije imele stalno zalogo zaščitnih sredstev, ne bi imele takšnih problemov, kot so bili prikazani v raziskavi.
- Glede na to, da smo se soočili z neznano boleznijo, bi morali pričeti z izobraževanjem ljudi o potencialnih nevarnostih, saj bi se na tak način lahko ustrezneje odzvali in reševali podobne situacije. O tem bi morale razmišljati mednarodne organizacije, vlada RS, sistemi javnega zdravstva in javne varnosti. Usposabljanje zaposlenih v institucijah z ranljivo populacijo (CUDV, domovi starejših ...) je nujno potrebno, saj bi bili zaposleni v manj stresni situaciji, če bi prišlo do ponovitve tovrstnih razmer. Enako velja tudi za uporabnike v teh institucijah, ki bi jih morali v skladu z njihovimi zmožnostmi izobraziti za prilagajanje na takšne razmere.
- Delitev mask za enkratno uporabo je nesmiselna, nenazadnje so te maske naredile veliko škode tudi okolju (npr. na čistilni napravi v Črni na Koroškem so na vrhu odpadnega blata plavale številne maske, pa tudi sicer jih je bilo videti povsod). V času pomanjkanja zaščitne opreme ni bilo mogoče dnevno zagotavljati zadostnih količin mask, zato bi bila edina logična rešitev dobava mask za večkratno uporabo. Za občino Črna na Koroškem so jih s tem namenom izdelovale šivilje v CUDV. Na enak način bi morala razmišljati država in zagotavljati zadostno količino mask za večkratno uporabo, saj jih je v Sloveniji izdelovalo kar nekaj podjetij.
- Zaposlenim v takšnih institucijah bi bilo treba nuditi primerno psihološko pomoč, saj so bili izpostavljeni velikim pritiskom, nenazadnje tudi strahu, da bodo okužbe širili med svoje.

7 VIRI IN LITERATURA

- Bercko, Z. (2020). *Najhujše morilke v zgodovini človeštva: Španska gripa velja za bolezen, ki je v najkrajšem času pomorila največ ljudi*. Seniorji.info. Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <https://www.seniorji.info/si/aktualno/najhujse-morilke-v-zgodovini-clovestva-spanska-gripa-velja-za-bolezen-ki-je-v-najkrajsem-casu-pomorila-najvec-ljudi-10126992>.
- Bratož, M. (2004). Integracija učencev s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami. V Š. Krapše (ur.), *Otroci s posebnimi potrebami* (str. 9–49). Nova Gorica: Educa.
- *Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna*. (b. d.). Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <https://www.cudvrna.si/>.
- Courtenay, K., in Perera, B. (2020). COVID-19 and people with intellectual disability: impacts of a pandemic. *Irish journal of psychological medicine*. 37(3), 231–236. Pridobljeno 3. 5. 2022 s: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7287305/pdf/S0790966720000452a.pdf>.
- Dokumentacija CUDV Črna na Koroškem o covidnih razmerah. (2020). Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem.
- Dokumentacija Štaba Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem o covidnih razmerah. (2020). Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem.
- Dukes, C., in Smith, M. (2007). *Working with parents of children with special educational needs*. London: Paul Chapman Publishing.
- Feregotto, F., Knap, T., Lenko, M., Lipovšek, V., Rebolj, M., Marques, S., Silva, C., Manolova, H., Vladimirova, S., Slovša, P., Zelič, U. (2010). *Priročnik za razvijanje delovnih veščin oseb s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju*. Črna na Koroškem, Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem.
- Joy Stanborough, R. (2020). How Is a Pandemic Different from an Epidemic? Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <https://www.healthline.com/health/pandemic-vs-epidemic>.
- Križaj, E. (2006). Bivanje za odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju. *AR. Arhitektura, raziskave*, 6(1), 40–43. URN:NBN:SI:DOC-DR03S35S. Pridobljeno dne 26. 4. 2022, dostopno na spletnem mestu: <http://www.dlib.si/>.
- Kvasnik, J. (2017). Programi v VDC. *Glasilo VEZI*, št. 2, str. 46. ISSN 1408-7839.

- Lačen, M. (2001). *Odraslost osebe z motnjo v duševnem razvoju*. Ljubljana: Zveza Sožitje – zveza društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije.
- M. B., STA (2020). Črna na Koroškem razglašena kot ogroženo območje. Časnik Delo. Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <https://www.delo.si/novice/slovenija/crna-na-koroskem-razglasena-za-ogrozeno-obmocje/>.
- Makarovič, M. (2013). *Črna in Črnjani, dopolnjen natis*. Občina Črna na Koroškem.
- Mesec, B. (2009). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1: Načrtovanje raziskave*. Študijsko gradivo za interno uporabo. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Mrevlje, G. V. (2009). Duševna manjrazvitost. V: Pregelj, P., Kobentar, R. (ur.). *Zdravstvena nega in zdravljenje motenj v duševnem razvoju*. Ljubljana: Psihiatrična klinika Ljubljana.
- Nacionalni inštitut za javno zdravje. (2021). *Izsledki 14. vala raziskave o vplivu pandemije na življenje (SI-PANDA)*. Pridobljeno 3. 5. 2022 s: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/panda_porocilo_po_14_valu_kon_cno.pdf.
- NIJZ (b. d.). *KORONAVIRUS SARS-CoV-2*. Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-za-splosno-javnost>.
- Občina Črna na Koroškem (b. d.). 2022. Pridobljeno 16. 5. 2022, dostopno na spletnem mestu: <http://www.crna.si/>.
- Odredba o razglasitvi Črne na Koroškem kot ogroženo območje. (2020). Pridobljeno 28. 4. 2022 s: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODRE2591>.
- Odredba o prenehanju veljavnosti Odredbe o razglasitvi Črne na Koroškem kot ogroženo območje. (2021). Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODRE2618>.
- Pfefferbaum, B., North, C. S. (2020). Mental Health and the COVID-19 Pandemic. *New England Journal of Medicine*. Pridobljeno 3. 5. 2022 s: <https://www.nejm.org/doi/10.1056/NEJMp2008017>.
- *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. (2015). Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>.
- Tomašič, T. (2020). Koronavirus SARS-CoV-2 in bolezen covid-19. *Farmacevtski vestnik*, letnik 71, številka 2, str. 107–111. URN:NBN:SI:DOC-TSURB8KY. Pridobljeno 26. 4. 2022, dostopno na spletnem mestu: <http://www.dlib.si>.

- Torrey, T. (2021). *Difference between an epidemic and a pandemic*. Verywell Health. Pridobljeno 26. 4. 2022 s: <https://www.verywellhealth.com/difference-between-epidemic-and-pandemic-2615168>.

8 PRILOGE

8.1 Anketni vprašalnik A – Obvladovanje covida-19 v občini Črna na Koroškem

Pozdravljeni! Sem Urša Manca Stern in obiskujem 4. letnik Fakultete za socialno delo v Ljubljani. V diplomski nalogi raziskujem obvladovanje covida-19 v socialnovarstveni instituciji CUDV Črna na Koroškem in občini Črna na Koroškem. Vprašalnik je anonimen in izpolnjevanje je prostovoljno. Z izpolnitvijo ankete se strinjate, da sodelujete v raziskavi, pridobljeni podatki pa bodo namenjeni izključno za študijske namene. Če želite dobiti rezultate raziskave ali imate kakšno vprašanje, sem vam na voljo na e-mail naslovu: ursa.stern@gmail.com. Za sodelovanje se vam že vnaprej zahvaljujem!

Q1 – Menite, da je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno?

- ☐ Da.
☐ Ne.
☐ Drugo:

Q2 – Menite, da sta Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem bila dovolj vključena v preprečevanje širjenja okužb v CUDV Črna na Koroškem in na območju celotne občine?

- ☐ Da.
☐ Ne.
☐ Drugo:

Q3 – Izrazite svoje strinjanje s trditvami s pomočjo spodnje lestvice. (1 = sploh se ne strinjam; 5 = popolnoma se strinjam)

	Sploh se ne strinjam	Ne strinjam se	Delno se strinjam	Strinjam se	Popolnoma se strinjam
Država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem je s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in uporabnike centra ter jim nudila ustrezno strokovno pomoč.	☐	☐	☐	☐	☐
Občinska uprava Občine Črna na Koroškem je skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa.	☐	☐	☐	☐	☐

Q4 – Menite, da je Občinska uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljena na morebitni ponovni epidemični val?

- ☐ Da.
- ☐ Ne.
- ☐ Drugo:

Q5 – Spol.

- ☐ Ženski.
- ☐ Moški.
- ☐ Drugo:

Q6 – Prosim, označite svojo stopnjo izobrazbe.

- ☐ Nedokončana OŠ
- ☐ Osnovnošolska izobrazba (pridobljeno spričevalo OŠ)
- ☐ Nižja ali srednja poklicna izobrazba (2–3-letni poklicni program, certifikat o NPK)
- ☐ Srednja strokovna izobrazba (gimnazija, opravljena matura)
- ☐ Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)
- ☐ Visokošolska strokovna izobrazba (nekdanja VS – 3 leta, 1. bolonjska stopnja)
- ☐ Visokošolska univerzitetna izobrazba (od 4 do 6 let + diploma)
- ☐ Specializacija (približno 1 leto)
- ☐ Magisterij (tudi bolonjski magisterij)
- ☐ Doktorat
- ☐ Drugo:

Q7 – Prosim, vpišite svojo starost v letih. _____

8.2 Anketni vprašalnik B – Obvladovanje covid-19 v CUDV Črna na Koroškem

Pozdravljeni! Sem Urša Manca Stern in obiskujem 4. letnik Fakultete za socialno delo v Ljubljani. V diplomski nalogi raziskujem obvladovanje covid-19 v socialnovarstveni instituciji CUDV Črna na Koroškem in občini Črna na Koroškem. Vprašalnik je anonimen in izpolnjevanje je prostovoljno. Z izpolnitvijo ankete se strinjate, da sodelujete v raziskavi, pridobljeni podatki pa bodo namenjeni izključno za študijske namene. Če želite dobiti rezultate raziskave ali imate kakšno vprašanje, sem vam na voljo na e-mail naslovu: ursa.stern@gmail.com. Za sodelovanje se vam že vnaprej zahvaljujem!

Q1 – Menite, da je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno?

- ☐ Da.
☐ Ne.
☐ Drugo:

Q2 –

	Zelo slabo	Slabo	Srednje	Dobro	Zelo dobro
Kako bi ocenili, da je nenadna preselitev/preselitev čez noč vplivala na počutje uporabnikov?	☐	☐	☐	☐	☐
Kako so se uporabniki in zaposleni spopadali s stiskami v času popolnega zaprtja CUDV?	☐	☐	☐	☐	☐

Q3 – Kako so bili uporabniki CUDV Črna na Koroškem, ki so osebe z motnjami v duševnem razvoju, informirani o tem, kaj je covid-19, in o tem, kako preprečevati širjenje okužb v centru?

Q4 – Izrazite svoje strinjanje s trditvami s pomočjo spodnje lestvice. (1 = sploh se ne strinjam; 5 = popolnoma se strinjam)

	Sploh se ne strinjam	Ne strinjam se	Delno se strinjam	Strinjam se	Popolnoma se strinjam
Država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem je s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in uporabnike centra ter jim nudila	☐	☐	☐	☐	☐

ustrezno strokovno pomoč.

Občinska uprava Občine Črna na Koroškem je skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa.

Priporočila za preprečevanje in zajezeitev okužb glede vzpostavitve rdeče, sive in bele cone v CUDV Črna na Koroškem so se izkazala kot uspešna oz. učinkovita v boju proti covidu-19.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Q5 – Menite, da je CUDV Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljen na morebitni ponovni epidemični val?

- ☐ Da.
- ☐ Ne.
- ☐ Drugo:

Q6 – Spol.

- ☐ Ženski.
- ☐ Moški.
- ☐ Drugo:

Q7 – Prosim, označite svojo stopnjo izobrazbe.

- ☐ Nedokončana OŠ.
- ☐ Osnovnošolska izobrazba (pridobljeno spričevalo OŠ)
- ☐ Nižja ali srednja poklicna izobrazba (2–3-letni poklicni program, certifikat o NPK)
- ☐ Srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, opravljena matura)
- ☐ Srednja splošna izobrazba (gimnazija, opravljena matura)
- ☐ Višja strokovna izobrazba (nekdanja VS – 3 leta, 1. bolonjska stopnja)
- ☐ Visokošolska univerzitetna izobrazba (od 4 do 6 let + diploma)
- ☐ Specializacija (približno 1 leto)
- ☐ Magisterij (tudi bolonjski magisterij)
- ☐ Doktorat
- ☐ Drugo:

Q8 – Prosim, vpišite svojo starost v letih. _____

8.3 Kvantitativni podatki, uporabljeni v raziskavi

- Kvantitativni podatki iz anketnega vprašalnika A – Obvladovanje covid-19 v občini Črna na Koroškem

Spol.				
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
(Ženski.)	80	48 %	48 %	48 %
(Moški.)	87	52 %	52 %	100 %
(Drugo:)	0	0 %	0 %	100 %
Skupaj	167	100 %	100 %	

Prosim, vpišite svojo starost v letih.						
	Veljavno	Št. enot	Povprečje	Std. odklon	Minimum	Maksimum
	167	167	37,2	12,74	15	79

Prosim, označite svojo stopnjo izobrazbe.					
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (Nedokončana OŠ)	0	0 %	0 %	0 %
	2 (Osnovnošolska izobrazba (pridobljeno spričevalo OŠ))	13	8 %	8 %	8 %
	3 (Nižja ali srednja poklicna izobrazba (2–3-letni poklicni program, certifikat o NPK))	22	13 %	13 %	21 %
	4 (Srednja strokovna izobrazba (gimnazija, opravljena matura))	42	25 %	25 %	46 %
	5 (Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma))	33	20 %	20 %	66 %
	6 (Visokošolska strokovna izobrazba (nekdanja VS – 3 leta, 1. bolonjska stopnja))	13	8 %	8 %	74 %
	7 (Visokošolska univerzitetna izobrazba (od 4 do 6 let + diploma))	27	16 %	16 %	90 %
	8 (Specializacija (približno 1 leto))	0	0 %	0 %	90 %
	9 (Magisterij (tudi bolonjski magisterij))	17	10 %	10 %	100 %
	10 (Doktorat)	0	0 %	0 %	100 %

	11 (Drugo:)	0	0 %	0 %	100 %
Veljavni	Skupaj	167	100 %	100 %	
		Povprečje	5,1	Std. odklon	2,0

Menite, da je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno?

Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
(Da.)	119	71 %	71 %	71 %
(Ne.)	45	27 %	27 %	98 %
(Drugo:)	3	2 %	2 %	100 %
Skupaj	167	100 %	100 %	

(Drugo:)

Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
Ne vem	3	2 %	100 %	100 %
Skupaj	3	2 %	100 %	

Menite, da sta Štab Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem in Občina Črna na Koroškem bila dovolj vključena v preprečevanje širjenja okužb v CUDV in na območju celotne občine?

Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
(Da.)	121	72 %	72 %	72 %
(Ne.)	44	26 %	26 %	99 %
(Drugo:)	2	1 %	1 %	100 %
Skupaj	167	100 %	100 %	

(Drugo:)

Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
Ne vem	2	1 %	100 %	100 %
Skupaj	2	1 %	100 %	

Izrazite svoje strinjanje s trditvami s pomočjo spodnje lestvice.

	Odgovori						Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. odklon
	Sploh se ne strinjam	Ne strinjam se	Delno se strinjam	Strinjam se	Popolnoma se strinjam	Skupaj				
Država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem je s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in uporabnike centra ter jim nudila ustrezno strokovno pomoč.	48 (29 %)	44 (26 %)	49 (29 %)	18 (11 %)	8 (5 %)	167 (100 %)	167	167	2,4	1,15

Občinska uprava Občine Črna na Koroškem je skupaj s Štabom Civilne zaštite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa.	3 (2 %)	15 (9 %)	42 (25 %)	45 (27 %)	62 (37 %)	167 (100 %)	167	167	3,9	1,07
--	---------	----------	-----------	-----------	-----------	-------------	-----	-----	-----	------

Menite, da je Občinska uprava Občine Črna na Koroškem skupaj s Štabom Civilne zaštite Občine Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljena na morebitni ponovni epidemični val?

Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
(Da.)	118	71 %	71 %	71 %
(Ne.)	40	24 %	24 %	95 %
(Drugo:)	9	5 %	5 %	100 %
Skupaj	167	100 %	100 %	

(Drugo:)				
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
Mogoče	2	1 %	22 %	22 %
Morda	1	1 %	11 %	33 %
Ne vem	6	4 %	67 %	100 %
Skupaj	9	5 %	100 %	

- Kvantitativni podatki iz anketnega vprašalnika B – Obvladovanje covida-19 v CUDV Črna na Koroškem

Spol.				
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
(Ženski)	50	91 %	91 %	91 %
(Moški)	5	9 %	9 %	100 %
(Drugo:)	0	0 %	0 %	100 %
Skupaj	55	100 %	100 %	

Prosim, vpišite svojo starost v letih.						
	Veljavno	Št. enot	Povprečje	Std. odklon	Minimum	Maksimum
	55	55	40,5	7,34	25	55

Prosim, označite svojo stopnjo izobrazbe.					
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (Nedokončana OŠ)	0	0 %	0 %	0 %

	2 (Osnovnošolska izobrazba (pridobljeno spričevalo OŠ))	1	2 %	2 %	2 %
	3 (Nižja ali srednja poklicna izobrazba (2–3-letni poklicni program, certifikat o NPK))	2	4 %	4 %	5 %
	4 (Srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, opravljena matura))	14	25 %	25 %	31 %
	5 (Srednja splošna izobrazba (gimnazija, opravljena matura))	6	11 %	11 %	42 %
	6 (Višja strokovna izobrazba (nekdanja VS – 3 leta, 1. bolonjska stopnja))	8	15 %	15 %	56 %
	7 (Visokošolska univerzitetna izobrazba (od 4 do 6 let + diploma))	21	38 %	38 %	95 %
	8 (Specializacija (približno 1 leto))	0	0 %	0 %	95 %
	9 (Magisterij (tudi bolonjski magisterij))	3	5 %	5 %	100 %
	10 (Doktorat)	0	0 %	0 %	100 %
	11 (Drugo:)	0	0 %	0 %	100 %
Veljavni	Skupaj	55	100 %	100 %	
		Povprečje	5,7	Std. odklon	1,6

Menite, da je bilo ukrepanje CUDV Črna na Koroškem, ki je že 6. 3. 2020, se pravi pred razglasitvijo epidemije, zaprl center in preprečil zunanje stike z uporabniki, ustrezno?				
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
(Da.)	45	82 %	82 %	82 %
(Ne.)	9	16 %	16 %	98 %
(Drugo:)	1	2 %	2 %	100 %
Skupaj	55	100 %	100 %	
(Drugo:)				
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
Delno	1	2 %	100 %	100 %
Skupaj	1	2 %	100 %	

Vprašanja	Odgovori						Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. odklon
Kako bi ocenili, da je nenadna preselitev/preselitev čez noč vplivala na počutje uporabnikov?	Zelo slabo 14 (25 %)	Slabo 25 (45 %)	Srednje 14 (25 %)	Dobro 2 (4 %)	Zelo dobro 0 (0 %)	Skupaj 55 (100 %)	55	55	2,1	0,81
Kako so se uporabniki in zaposleni v CUDV spopadali s stiskami v času popolnega zaprtja CUDV?	21 (38 %)	21 (38 %)	13 (24 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	55 (100 %)	55	55	1,9	0,78

Kako so bili uporabniki CUDV Črna na Koroškem, ki so osebe z motnjami v duševnem razvoju, informirani o tem, kaj je covid-19, in o tem, kako preprečevati širjenje okužb v centru?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Kumulativa
	Dobro	4	7 %	7 %
	S slikovnimi prikazi	1	2 %	9 %
	Z razlago na preprost način	2	4 %	13 %
	Mediji	2	4 %	16 %
	S pogovori	3	5 %	22 %
	Zelo dosledno in pravočasno	2	4 %	25 %
	Zadovoljivo	2	4 %	29 %
	Skozi razlago zaposlenih	2	4 %	33 %
	Ne vem	2	4 %	36 %
	Dobro informirani	2	4 %	40 %
	Pogovori, slikovna gradiva, obvestila v lahkem branju	1	2 %	42 %
	Informirani so bili s strani zaposlenih, v obliki obvestil, ki smo jih prilagodili v lahko berljivi obliki, jih opremili s sličicami ter jih uporabnikom predstavili po skupinah	1	2 %	44 %
	Niso bili	2	4 %	47 %
	S pogovori	2	4 %	51 %
	Prek medijev	3	5 %	56 %

	Seznanjeni so s potekom epidemije, možnimi posledicami epidemije. Pozvani so bili k cepljenju	1	2 %	58 %
	Podajanje jasnih informacij, sprotno obveščanje in razlaga	1	2 %	60 %
	Na njim razumljiv način	1	2 %	62 %
	Prek pogovora	1	2 %	64 %
	Solidno tisti, ki so to razumeli	2	4 %	67 %
	Z razgovori	1	2 %	69 %
	Informirani so bili, vprašanje je, koliko so situacijo razumeli. Razumevanje situacije je verjetno bilo različno	1	2 %	71 %
	Prek individualne ali skupinske informiranosti; delavnice razkuževanja rok	1	2 %	73 %
	Skozi pogovor, prospekte, ozaveščanje	1	2 %	75 %
	Nikakor zvedeli vse ali od zaposlenih ali tv	1	2 %	76 %
	Kolikor so razumeli, prek svojih pedagogov	1	2 %	78 %
	Ustno	3	5 %	84 %
	Skozi pogovor, s pomočjo medijev	1	2 %	85 %
	Osebni stik, nekaj malega tudi mediji	1	2 %	87 %
	Razlaga zaposlenih, mediji (tv, radio), pojasnila svojcev, medsebojno obveščanje	1	2 %	89 %
	Slikovno gradivo, ustno	1	2 %	91 %
	S pogovori, prek medijev	1	2 %	93 %
	Prek pogovorov, prek tv	1	2 %	95 %
	S slikovnim gradivom, brošurami	1	2 %	96 %
	Od zaposlenih, prek medijev	1	2 %	98 %
	Slikovno gradivo, mediji, pogovori	1	2 %	100 %
Veljavni	Skupaj	55	100 %	

Izrazite svoje strinjanje s trditvami s pomočjo spodnje lestvice.										
Podvprašanja	Odgovori						Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. odklon
Država kot ustanoviteljica CUDV Črna na Koroškem je s svojim ukrepanjem dovolj hitro poskrbela za ustrezno zaščitno opremo za zaposlene in	Sploh se ne strinjam 4 (7 %)	Ne strinjam se 14 (25 %)	Delno se strinjam 15 (27 %)	Strinjam se 15 (27 %)	Popolnoma se strinjam 7 (13 %)	Skupaj 55 (100 %)	55	55	3,1	1,16

uporabnike centra ter jim nudila ustrezno strokovno pomoč.										
Občinska uprava Občine Črna na Koroškem je skupaj s Štabom Civilne zaščite Občine Črna na Koroškem ustrezno obveščala in ozaveščala o preprečevanju širjenja virusa.	0 (0 %)	2 (4 %)	13 (24 %)	33 (60 %)	7 (13 %)	55 (100 %)	55	55	3,8	0,70
Priporočila za preprečevanje in zajezitev okužb glede vzpostavitve rdeče, sive in bele cone v CUDV Črna na Koroškem so se izkazala kot uspešna oz. učinkovita v boju proti covidu-19.	2 (4 %)	3 (5 %)	20 (36 %)	25 (45 %)	5 (9 %)	55 (100 %)	55	55	3,5	0,88

Menite, da je CUDV Črna na Koroškem glede na izkušnje in pridobljeno znanje pripravljen na morebitni ponovni epidemični val?				
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
(Da.)	46	84 %	84 %	84 %
(Ne.)	6	11 %	11 %	95 %
(Drugo:)	3	5 %	5 %	100 %
Skupaj	55	100 %	100 %	

(Drugo:)				
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
Primanjkuje prostorov in zaposlenih	1	2 %	33 %	33 %
Delno	1	2 %	33 %	67 %
Delno, saj je vsak val drugačen, ukrepanje pa mora biti sorazmerno in učinkovito	1	2 %	33 %	100 %
Skupaj	3	5 %	100 %	